Jöransson

6 Dec 1610

Wår wänlige och wälwillige helsen sampt all wälfärdz
önskan medh gudh, alzmechtigs tillförenne, Käre her Fältherre
tillförlatne godhe wän, eder skrifwelse om admiralent Henrich
Tönnesons fullmacht och oprättande medh krigzfolchet
hafwe wij bekommit, och kunde wij inchet wetrykeligare ther
om skrifwe änsom wij hadhe bookstafwen för oß, Vthan
wij förändhold nu till eder bemälte Henrichs Tönnesons
egit breff, Damelsedel Jöhan Jacobsons medh en utcopie
af Kon: Mtz, wår allernådigste Konungz och Herres breff
hwilket wij sedhan bekommit hafwe, der af i kunne förnimme
all den förklaring och beskedh som till oß om krigzfolkz
ankomst, och huru ogå thet skie skall, ankommen äre.
Och wij icke kunne ther af annadh förmärkie ögen att
Hans Kon: Mtz: nådigste wilie är thet samme krigzfolket
skall lända till eder ehwen i den H. K. Mtz: och Rikes ~~[struck]~~
~~[struck]~~ landet till tienst brukas ~~kunne~~ wele, derföre
kunne wij och inchet meddele något af wårt rings be-
tenckiande, uthan hemstiller till eder hwadh krigzfolket
skulle blifwe förskrifwat, aldenstund wij mene att bemälte
Henrich Tönnesson som ther om fullmachten hafwer skall
sigh der efter rette och skyndo medh folchet allenast han
motte ifrå den orell, (det medh) som de skole ijholle. efter som wij
förem ther om tillskrifwit hafwe. Men huru som skepz-
mestaren Niels Kyll som nästen hele Finlandz inkomst
hafwer bestält och nytte, uthöfwer sigh om krigzfolkz fürsorgs
beswärer, hafwe wij wälad eder aff hans egit skrifwelse,
som her med följer, late förnimme. Är så icke stort under
att thette arme Vloz lännet så mykett mindre förmå uthstå
och förschaffe alt thet som nu till krigzfolkz behof wäll wore
ohof nödhen, ther i esomoftast ytföder. lijkesom i icke
annadt wiste, uthan att her skulle ingen tingz trötte.
Hwad belanger de skotzske och engelske ryttare, the bliffwe
efter den förrige afskedhen uthi några store byar i Tafwast,
och sambligo uthi Eurajä omlagde såsom wij ther om förr-
tenne alredho tillskrifwit och befalledt hafwe, Hans Munck

som icke vtstaa ähr, hafue wij nu i lyckte moste tilschrifuit
att han fordrar och af fogterne den deell dem bör hafue
och lathe bönderne för och icke afslåger, der som läglighest
blifue kan. Den beswäring som bönderne i Tysslebygdh
beklage öfuer dett öfuerwåld dem skulle wara skeet, förnimmer
man att Madz Braxen medhböfuer skole hafue giort, och fordrat
en särdeles gierdh vthan någon befalningh. Ther om hafue
wij talt medh Madz Braxen, han berättar thet han will
sådant afskaffa. Huru thet bliffuer hollit, gifuer tijdhen. Medh
Lars Anderssons och Lindord Claesons ryttare belangen,
dett att thett Mantall som för besoldningen tiens hafue
warit giort mindre än som de ellest äre till att fenne, ther
vthi lägret, hafue wij icke kunnet så nogha vradha, vthan
latidh skrifuit efter dett förra gamble Mantall, hwad
som sedhan tillfallet är, hafue oß annat oenterligit, än dag
de skulle förstärckiat sine fanor och antage sigh ryttare
på rätte mönsterplatzen. Ther derab mundom fast och
wayn skulle beställdat såsom lagh frnmå, och icke så
snickrandet Kon. Mtz. skriff och Eder Kon. Mtz. tegner mån
oenterligen skatte till och förra Förarne, Vtkrel eder
de ännu besichtige och beskrifue huru the är Mönstergille,
så skole de efter eder Mönster langd thereb tilldelningh
bekommandhe till de 3 månader, efter eder skrifuelse
och begäran, medhan the icke tillräckte att de hafue kunnad
sigh medh ther vthaf någodh till förstärkningh. Dogh kunde
wara som fanor hafue, måste sigh ther medh benöye
lathe, och stindlaght thet lyckarnst såsom Eder K. Mtz.
tryckte Mandat fordrar och kräfuer vthgöra. Men
medh Lars Anderssons ryttare måtte först afräknas
de ringe fanor som de hafue, och der till dem till-
delat vthi sarredet ther de är fenne sandh som
dem meere tillkomer efter i så begärt ~~vtgifuit~~ att
dogh wara gott

Ka i de Strande
som de begäre
bewis för sig, när
man har vndär
bepalingh så skal ich
om feinglasmer til
schrifuen att
ich förföra dem

Krigsmän ibland them som pliet inge fanor hafue icke
mötte förorsakat något myteri, om de icke skulle hafue
alle lyke lön och fordell såsom de göre lyke tienst aller
thet är och Eder Kon. Mtz. alfwarlige nådige willie. Om af
Men ther som Cammereren kan nu hafue någon annan
beskedh eller att han kan fogde sakan efter rather skrif-
velse till att göra krigsfolcket f. willige ther medh
sådant är till sinnom och den beskedh han ther ther på
hafuer kan, samstält, J medler tijdh kunne wij icke annan
lege eller samtyckie än som förlitt är. Det i skrifue att
wal draga till Nyslott, då synes oß för wåre ysäran
wara af nödhen att i wille eder thit begifue på någon
tijdh till att vthroo, och i medler tijdh förordne vthi eder
stadh een godh man thar i lägret, på thet wij här om saa
kunne tala och berådslå kunde, ellest och fordre Cam-
mereren thit till oß till att wraka väl och inhämtar
om krigsfolckz nödtorfftige vppehälle. Detta wij eder
tiel wälwilligt swar icke kunde förholtit hafue.

Befalandes eder här medh och altijdh gudh altmech-
tigh till all helsam wälfärdh wälwilligen och gun-
stige wänlige. Af Wiborgh den 5 Decembris
Anno 1610

A. t. W.

Steno
Håkon ...
...

vthan ...
Dogh så att Lars
Anderssons ryttare icke
skulle sine fribönd
lyke med Lindord
Claessons, huilke icke
kunne hafue lyke
vntertäller med ryttar...
..., af de gamble
husmän

ankom d. 7 Decemb

Konung Mz: till Swerigeß wår allernådigaste Konungs samt hans
Kon: Mz: elskelige kär sons den högborne furstes och herres her Gös-
taf Adolphs hertigh till Storfurstendömet Finland och Estland, högbe-
trodde Mann, den edle och wälborne her Jacob Pontußon De la-
Gardie friherre till Eckholm och herre till Kolka och Runsiö,
wår tillförlatne godhe wän, därtill wälwilligen och gansche
wänligen tilhanda. Lieutenampt och Generall fältherre öfwer
alt dett krigsfolckhet som nu på tijdt i Ryßland städze ähr

Förmann
10. Dec. 1610

Wår wälwillige och ganske wenlige helsen
sampt all wälfärdz önskan medh Gudh allmech-
tigh altidh tilförende. Kära Swågrar wij för-
laten godh wän frendh som i åhr medh
Mårthen Lax wthskrefuit, den oss är fram
medh Christopher düfue. Men efter Johan
Jacobsson är nu med Ryske Underbuden
hijt til Nyborgh ankommen och hafuer ifrå
Kong. Mtt. wår allernådig Konungh och
herre någon befalningh til edher. Då föllier han
nu til edher medh bemälte Mårthen Lax
eliest hafue wij förnummit at några hun-
drade Engelske, Tyzske och Friske Dalder
... åhr här förhanden som H. K. Mtt. til
edher nådigst befalldt och förordnat hafuer,
therföre begäre wij wetha huart edher sijnes
at när de ankomme dem förordne wij her
wnner dem inchet at liggia länge, hwargh
inchet gå dem nyttigh, edher befalle wij här
her medh och altidh Gudh almechtigh til all
lycksam wälfärdh ganske wenlige
Af Nyborg den 10 Decembris Ahno 1610.

E. K. T. W.

Simon Arffuid
Jören son Törnson

Kon. Mtz: till Swerige, Min allernådigste Konungz och Herres samt Hans Kon. Mtz: elskelige käre Sone den Högborne Fürstes och Herres Her Gustaff adolff, Hertig till Storfurstendömet Finland och Estland, Högbetrodde Man Leutenampt och General fältherre öfwer alt det Krigzfolket som nu på tåget i Rydzland stadde äre, Den edle och wälborne her Jacob Ponttusson delagardie Frijherre till Eckholmen, och Herre till Kolkes och Runsöö Min nijförlåtelige gode wän wäre wänligen och gansche wänligen tillhanda.

Konung: M:tz till Swerigez Wår allernådigeste Konungz och herres
Jampte hans Kon: M:tz elskelige käre Sons den höghborne Fürstes och
herres hertigh Göstaf adolfs, hertigs till Storfurstendömet
Finland och Estland, högbetrodde Man Lieutenant och
Generall Fältherre öfwer alt det krigzfolcket som nu på
tijden i Ryßland stadde äre, den edle och wälborne herr
Jacob Delagardie friherre till Eckholmen och herre till Kolcken
och Runsö, wår tillförtroende godhe wän detta wänlige-
ligen och gunstlige tilhanda

Wår wällwillige och ganska wänlige helsen sampt all
wällfärdz önskan medh gudhs alzmechtigs alwijdh tillförenne, Kiäre her
fältherre tillförlåter godhe wän, iagh hafuer bekommit eder skrifuelse
medh den som är vthsänd medh bref till Finland att vpfordra krigz
folchet Ryttare och knechter, therutinnan i begäre att iagh thet
brede (?) sammes Ryttmestare och Höfwitzmän tillskrifue wille
efter som oss vthaf Kon: Mtt: wår allernådigaste Konungh och her-
re är befalat them att vpfordre, hwilket iagh och så giort hafuer
Medh twå skrifuelse till Åbo och Tawisthus län, doch är i thes
länder inthet mere krigzfolk finnandes vthan the som äre stadde
hoos eder i lägret. Uthi Nylandz län hafuer iagh och i sommars
fougtarne om Peer Larsson och Lars Jöransson knechter skrifuit
att the lathe them strax 3 månadens kost bekomme, där till medh
på hwart län fyre hästar och fyre alnar wadmal, i hwar staar
på then gemena karlen, Thes samme kost skole fougtarne lefwere,
och dereb befalt att föra medh skiutzhästar in vthi lägret vnder
Kexholm, på thet att knechterne icke motte försmägtat, som lätte-
ligen kunde skee om de strax finge handen emellan. Penningarne
som woro ärende af knechterne, menade iagh att Secreteraren
Mongel Mårthensson skulle hafue medh sigh hafft, och förnimer
nu han hafuer fått them Jöran Jacobson vthaf igen, hwilke
penningar han sampt medh kläde som af borgerskapet emot
Salt är vptagit, hafuer nu att föra medh sigh i lägret, efter
som thet bref iagh medh honom hafuer skrifuit therom iagh eder
förmäler. Belangandes om brödh, höö och hafra af Tawestland vthi
lägret, hafuer iagh Anund Lönnesson fougten ther samma stadz
tillskrifuit att lefrera eder vthspisande wärds bragen.
Man thet i förmäla att iagh Anund Lönnesson skulle hafue
giort edher någon despect medh then skrifuelse till fougten
vthi Tawastland, att han icke skulle achte edre befalningh, Så
hafuer iagh på thet sättet aldrig i den meningh inthet skrifuit
vthan befalat honom han skulle migh wathe lathe hwad som vthaf
honom fordrat, och hade icke förmodet att i skulle vptaga thet för
någon vthanachtan emot eder, Ty medan Kon: Mtt: min aller
nådigeste Konungh och herre migh nådigst betrodt hafuer, att

hafwer befalningh öfwer denne befästningh medh dedh Län
Då nu iagh hafwer den nyiendighet medh fogdenne wid detta
Länet att the göra migh besswär, om deras lefwereringar.
Då hafwer iagh icke heller förbudit uthan heller befalet att
sende till andra nan godh qwall walt wid lägren bade af
Kuraja och Sijälst [?], man om de thet icke efterkommit hafwa
Då bör them straf derföre, Dåsom den befästningen wid Kurajä
ä så förfallen och obefästen att här inga bastioner inga
tingh hwarken hytt eller wytt. hafwer han inget sendt eder
"som i förmäls om," det öfwer så är thet hans skuld och icke min, ther hanom bör
skam före. Den beswäringh som är för de sjuke franzosser, ther
medh är icke heller så tillgångit, såsom i (uthan tuifwel
efter någre tidender förrädel berättelse förmäler om, att iagh haf
förwägrat them härberge här i Staden, uthan den tijdh Land
hauptman wid Bertill Jörensons nämner kom medh någre
franzosser op till migh, och de strax begynte fordra på pur,
då swarade iagh dem, att the moste pur och besoldningh på en
kort tijdh hade än som the hade giort tienst före, påminnandes
dem hwad de hafwa fingo förr än de drogo ahf Narfwen, efter
som af medföliande räkning är till att see, Då är thet och
icke någon ringa summa som de uthan tuifwel än der till
hafwa redan bekommit hafwer, thet migh förtröt att de än [...]
fordra så hårdt på pur: Jagh sade och i sammme hastighet
för än iagh lähst edert bref att thet war betänkligit [...]
före dem in i Staden efter de hade [...] af Lägret [...]
Iwangorodh, och war och ingen nytt som man säger [...]
Dogligewell sende iagh sedan strax budh efter borg[...]
och befalte honom efter edher skrifwelse förskaffa dem [...]
berge in i Staden, hwilket han och strax giorde så som han
ingen skrifwelse ther om emot de [illegible] [...] som för
edher ther om omildt hafwer berättad. [illegible] [...]
inget hög war i Staden till att bekomma för deras [...]
Då tilbödh iagh dem att deras [...]

rychtadt och Plozans Stall, hwars bijstor bleifwo förfärdigade
uthaf Plozans Smeder, man de stodo alt på pur och wille icke
till thet som iagh sökh till att befordra dem till thet bäste,
"moste pursen," Då giorde the sigh [...] och färdige igen och sade de wille hafwa
drage till Lägret igen, om de icke finge penningar, Jagh kun
de der till inget annat göra, uthan de följde sin egen wil
lie. Men att the andre formande tyskar och Engelsman
som i Lägret äre skole dragemen förorsakas till owillighet
der hafwa de platt ingen orsak till, ty migh förhoppas
de skole i så motte inget hafwa uthöfwer migh till att beklaga
aldenstund dem är all den förfordringh skeedt som migh hafwer
warit mögeligit att göra så ofta de migh om någon tingh besökt
hafwa. Det i skrifwa iagh skulle koma i eder stedh uthi Lägret
och förestå krigsfolket, det står migh inget till att tvinga
migh uthi eenn annan kall, der till iagh kommer migh sjelf
och är förwänd af Högbte: min allernådigeste Konung och
Herre medh sådane höga saker allernådigst förskonat, [illegible]

\+

"uthan moste iag ther drage min börda" warit iagh är inget heller här i Rosengårds" hwarföre är
min wälwillige begäran att i medh sådan fräningelse wille
hafwa migh förskonat, Dåsom och att i icke wille ställe tro
till alle tidender förrädel berättelse som altingh [illegible] wänd
till thet wärste, uthan att i heller alting wille optage till thet
bäste, såsom iagh och aldrigh annat emot eder och edert med
följende krigsfolck menat eller giort hafwer, Här skulle

Z

landzens Cammererer wara som borde swara till sådan
eder skrifwelse ther i plåga migh medh som thr med säge hafwer
bestälte, dogh iagh hafwer giort alt det migh mögeligit är,
och än ther öfwer icke iagh hafwer förbättradh befästningen
hafwer iagh inget annat än [illegible] och protestationer [illegible]
opå, förser migh dogh att i uthöfwer förmögenheten af migh
inget fordra eller begära wille. Ty hwad som denne befäst
ningh är uthsatt tör iagh inthet uppenbarligen skrifwa om,
[illegible] betänkligit hwad detta ringa [illegible] under denne
befästningh är skulle mera tillräckle att holla [illegible]
och förswar hafwa [illegible] krigsmagt, Dåsom i [illegible]

min ringe påminnelse, förthen thet iagh wille befinne kunne. Detta
hafwer iagh icke uthan wälmeningh eder till wänligh swar icke
kunnat förhålla, begärandes flitteligen och wänligen i wille
till edert bäste opptage och uthtyde. Dess befaler iagh eder här
medh och altijdh Gudh alzmechtigs gunst wänligen af Wiborgh
den 8 Novembris Anno 1610

E. A. t. w.

Hans Jöransson

Arffwidh Tönnesson

Jörenson

Käre her Fältherre, wij sende eder de kundskaper som wij här nu bekommit hafue. och än dogh wij till förenne mente, såsom och i nu hafue, bewilliat att Franzoserne skulle bliffue wedh Ny Slotz belelwärked, då synes likwäl att Lögenheterne nu anorlodet förnimps, helst efter wåre egne bönder vthi Kurijä hafue hafft sitt budh till oß och begärd någodh krigzfolk motte förordnet hoos dem i byarne att ligge vthi landett wärn, huilke de gerne medh kost och hästefodher efter een wiß ordningh wele försörie, hafwer oß förtänkeliid synts nyttigt, sampt waren att Carobell medh sine ryttare motte bliffue inlagdt hoos dem i Kurijä vti store byar, och dem förordne wardinske prästefuer som dem skaffar prouiant och hästefodher sampt medh fougten och hans tienare tilhanda, på thet de måge göre der fienden motstånd om någodh påkomer. Elliest om Lögenheten sig så begifuer att man then vndsättie kunde, så ware de här näremere förhanden, än att de skulle då först fordres ifrå Nyslot ~~och kommer~~ ~~skont~~ fram och föröde landet bådhe vthi hårdt fram och åtherfärdh. Wij försee oß att i här om lige wele såsom wij nu förslagit hafue för Lögenheterne skuld. Datum som i brefuen.

S. a. t. w.

Hinrich Göranson

Arffwedh Jörenson

Svensson 1611 Jan 31 (?)

Wår wehlwillige och gantske wenlig helsen,
sampt all wälfärdz önskan medh Gudh allzt: alltijdh
tillförenne, Wälborne Käre her Fält herre, wår
tillförlatne gode wän och broder, Wij haffue
eder skriffuelsze bekommit, och ther af de kundskaper
som nu äre på färde förnummit, betackande
eder på thet wänligaste att i oß sådant medh
delt haffue, Sedan för fremmer ordt och sath som
i haffue i sinnet att kondsiatir Ladga, såsom thet
nu synes högelighen wara vtaff nöden, Dett
i förmäler att man skal skynde på krigsfolket
så äre the mesta quarter apricktte som här
haffua warit till städes, vthan Captein Lauls
Soldater äre nu ofwermoderliga hit ...
oansedt att i haffue skriffuit till Erich Claeßon
han skulle laghe betydsage dem genast ifrån
thesslighe them in vthi Kexholms län, ther medh så
myckit är till sakin giordt, att detta Slotzlänet
ther igenom är ytermera bliffuit betungat af
Soldaterne komme nu så myckit seenare fram
än som allrast skrifwit haffue om Erich Larßon
haffuer bliffuit wårdt dem af stedh som i skrifuer
till honom. Om de 200 Lr Brödh att sende
till eder vthi Kogerdh skal medh flijt och så myckit
mögeligit bestält bliffue, Igåår sendes Oluf
Jacobsson åstadh medh 80 Lr Brödh thet andre
skal fölie strax efter såsom man kan komma
skiutz hestar tilwäge. Belangande thet
tyske krigsfolket som på antaget är, wele
wij och medh wåår skriffuelsze på drifue att
the måtte skynde sigh fram efter som legen
tiden nu fordrer och kräfuer, Ähwadan

draga starcke vin them alle strömer emillan Ryß-
landh och Nylandz skärir gårder hwar vij fuul
så medh hiß belagdt haffuer att man alle steder kan
ther öffuer Rißen fara kan, och man en Ryßernes
förhaffuande E.K.M: Ivangorodz Caporie hem och
ther om kringh fögo söker ähr de Holandt stefan
the hwar E.K.M: Rußlandh kunne och kanne sin be-
gen hert när de förnimme att krigsfolck haffuer
draget in i Rysslandh, och på en handelse för
blifuer till att söka hitt öffuer till Finlandh öffue
theres frundskap medh mordh och brandh. ther före syn-
tes oss nyttigt vara att på nimme idher en säker
legenhett: ther vij och någre lunder förmälter och tall
om när vij vore här tillsammen, Och ställe vij
E.K.M: udi godt betenckiande om i kunde hem
bära ran [illegible], strax de första Ryttere att
liggie här i Landwären E.K.M: Nylandh på en
Månadz tidh, och der det kunde skie sände
oß att Erich Brettlssen medh sine Ryttere
sinedan the mest E.K.M: Nylandh theres hem wist
haffue, skulle ther till bäst tiena, och hwar denne
tienst ther icke längre behöfdes kunde [illegible]
effter lägenheten förordne dem i beläggningen
wider Kexholm eller hwarest som idher synes och
de wara nödigest tilh. Landzhöffdingen
Peder Gudtzi att han skulle draga till [illegible]
gårdz [illegible] och hoos migh [illegible]
[illegible] i går, och begerendhe [illegible]
att draga till idher medan han war så [illegible]

tilpaß att han wäl zu kunde [illegible] sigh
ingen ytermeer skadhe haffuer och sörgh derföre
haffuer man tilstedt honom sin begeran och [illegible]
lit Peder Gudtzi quar medan the båda [illegible]
icke kunde om bärd effter man haffuer begynt
[illegible] Wercket medh the Laporiske, [illegible]
att medh tyden [illegible] Kexholm någon [illegible]
kan förefalle, ther till man då Peder Gudtzi
närwarelse behöffuer, [illegible] och [illegible] Ryßerne
som här är så många tidh [illegible]
förskickt och till idher dem man [illegible] som
här är hållen om Man draget som skiedt ähr på
[illegible] Capten [illegible] Soldat ther medhman för
alle omständigheters skuldh, icke haffuer vij [illegible]
[illegible] kommer medh [illegible] som [illegible]
[illegible] förmäler. [illegible]
~~[illegible]~~, att [illegible] billigt är
[illegible] medh dem Landzknechten som
[illegible] är. Men dem Soldater
som [illegible] och [illegible] medh [illegible]
är till galgan för [illegible], hwilcken och haffuer warit
en ibland dem som giorde Landzknechten [illegible]
[illegible] ther af draget sigh [illegible] för
[illegible] haffuer, honom haffuer de [illegible] att
straffe E.K.M: alle Soldater [illegible] medh [illegible]
effter [illegible] dom, [illegible] idher här [illegible]
[illegible] sampt medh idert medh [illegible]
milde beskärm, gansk [illegible] Viborgh
den [illegible] Januarius Ahr 1611

E: K: M: Ur:

[illegible]
[illegible]

[illegible]

Konungz M:tz till Swerige wår aller
nådigeste Konungz och herres högbetrodde Man och
General fältherre öfwer alt Infanteriet och
fremmande Krigzfolck som nu till Rÿssland beskedt
och förordnat är, Then Edle och Wälborne her
Jacob de la Gardie, Friherre till Eckholm herre
till Kolcko och Runsiö, tilförlaten Wenneligen
gode wänn och broder detta tillhande gunstel. wänn.
[illegible]

[illegible]

1609 Marz 20

743

Wor welwillige oc ganske [illegible] med Gud altz
nechst altid tilforende, Kiere her [illegible] tilforlatten gode
venn, Nest al velfærds lyckønskelse, lade vi eder venligen for-
nimme att vi med Axel [illegible] oc [illegible] breff [illegible]
er bekommit haffuer, oc fornimme ther aff, [illegible] med [illegible]
Krigsmarchens effter Contractz lydelse oc kiere Michel [illegible]
begieret haffuer, [illegible] eder den [illegible] for os [illegible] til
vm eder [illegible] hos Kon. Mz. [illegible] oc [illegible]
krigsmacht, [illegible] oc [illegible]
[illegible]. Oc [illegible] komme til [illegible],
zu h. K. Mz. [illegible] och [illegible]
fliteligen [illegible] zu den Confirmation [illegible] Michell. [illegible]
[illegible] tilsagen [illegible] oc [illegible]
[illegible]
haffuer forordnet [illegible] til en [illegible] for de [illegible]
[illegible] oc [illegible] 148 mand [illegible] oc
[illegible], [illegible] Mynstringen [illegible] oc haffuer [illegible]
[illegible] bekommit, [illegible]
[illegible] h. Kon. Mz. [illegible] Secreteren Erich [illegible], [illegible], oc
[illegible] til [illegible].
[illegible] haffuer skriffuit, at man af [illegible]
her i Viborg skulle [illegible] Stadholderen zu [illegible], Philip [illegible],
[illegible] oc [illegible] bekomme oc [illegible]
[illegible]
[illegible]. Da fornimme vi att Philip [illegible] haffuer begieret
aff eder Johan Jacobsen oc Erich [illegible]
fornimme [illegible] att [illegible]
nicht [illegible] oc begiere [illegible] att [illegible]
[illegible] Tommesen [illegible] til [illegible] for [illegible]
skulle, Da haffuer Axel Tommesen [illegible] Kon. Mz. [illegible]
befaling att 500 mand [illegible] til [illegible] befestning [illegible] h. Kon.
Mt. forordnet oc [illegible] staadig her
bliffue skulle. Therfor [illegible] Tommesen [illegible] befestning
[illegible] folck [illegible]
[illegible] folck [illegible]. Oc om man her
[illegible] folck [illegible] Da [illegible] dog [illegible]
[illegible]. Begiere vi derfor
aff eder venligen, att [illegible] Norgen
bekomme, [illegible]
[illegible] bliffue. [illegible] vi eder til [illegible]

eder welle haffue forholdet. Och befale eder hermed Gud al-
mechtig Vnd [illegible] til al [illegible] [illegible] [illegible]
meninge och vnderdanige [illegible] Nyborg den 30 Martij 609.

[illegible] v. w. a.

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Otto Schomer
von Mörner

[illegible]

744

[illegible] d. 10 Junij
[illegible] 3 Julij

Kongl. Maij:tz till Swerige, Aldranådigste Konungh och Herres
och den Högborne Förstes och Herres Herr Gustaf Adolphs Hertig
till Storförstendömet Finland och Estlandh Högbetrodde Man
Leutenampt, och General Fältherre, öfwer de Swen(?)-
ske och fremmende Krigsfolck som nu är stadde uthi Rijske(?)
Rijket, den Edle och Walborne Her Jacob Delagardie, Frij
herre til Eckholm, Herre til Kolckan(?) och Runsöö(?), wår tilför-
latenn Tienwillige gode wän, detta gunstelige(?)
tilhanda

Kagg

27 Apr. 22

Högwelborne grefwe Nådige herre E. N. skall iagh medh
min vnderdånige tienst altidh wara redeboghen och befinna
Lycka. Kan iagh E.N. vthi vnderdånigheet icke förmäla
Lägha, att iagh hafwer förnummit vthaf Capitain Galander
att E.N. Regimenter försigladhe Rullor vthaf Regementet,
Och Ellieft på theras hwilke Rullor iagh vtu medh
Denne Leutenampt E.N. vthi vnderdånigheet presente-
re lather, Ellieft ähr min vnderdånige förfrågan till
E.N. huru iagh migh förhålla skall medh thet gewär
som vthi Rigo ähr, Effter ther ibland finnes en stor dehl
Musqueter och harnesch som oduglige ähre, och hafwer iagh
handlat medh en Smedh här vthi Staden, som skall giöra
migh de Musqueter färdige som iagh här vthi Staden haf-
wer, men harnesken kan han intet giöra färdige, icke haf-
wer iagh heller mer ähn 210 Musqueter och 150 harnesch
här hoos folket, och på pikar hafwer iagh stoor man-
gell, och blef en stor dell vthaf pikar förderfwa-
re, och till hälften pikar giorde allenest hafwer iagh inga
Trumslådor, som ähr medh iern beslagne, om E.N. tecktes
att iagh drager så många penninger vthaf thenne Lönings
som hafwa latett förkomma them, doch här kan iagh intet
Järn bekomma till att giöra widare thet, Ellieft gifwer
iagh E.N. vnderdånligh tillkienna att här ähr 2 Compagnie-
der Regementet som ähr alle sönder, och de 2 andre Compag-
nier blefwo giorde i Mitow, ähr och min vnderdånligh för-
frågan till E.N. huru iagh migh förhålla skall medh thet
folck som på Landet hoos Bönderne ähre, förseer iagh migh
vthi all vnderdånigheet att E.N. Regementet till
thenne vppehålle vnder beswärandes wärder, beder E.N.
vnderdånligh att E.N. wille hålla migh min dristige skrif-
welse till godo, och till vnderdånligh beslutningh wille iagh
hafwa E.N. vthi Gudz Nådige beskydd och beskiärm vnder-
dånligen anbefaladt och befallett till Siäle och Lijf
Datum Pernow den 27 Aprilis åhr 1622

Vnderdånlighen
och Ödmiukelighen

Carl Kagg

Den Högh wälborne Grefwe och Herre her Ja=
cob De la Gardie Grefwe till Leckö, Fri=
herre till Ekholm, Herre till Kolka Ägher och
Runsa och Hudern Kongz M:tz och Swerigis
Rikes Rådh, Marsk, Generall Feltherre, och=
dess Förstendömes Estlands, Gubernator i
Liflands Min Nådige Herre Underdånligen
och Tiensterwilligen

35

Kagg
7. Oct. 34

747

Meine freundt undt dienstwilligen
geflißenen dienste zuvor

Hoch undt wolgeborner H. Graff, gnädiger
Herr, E. Excellentz kan ich unberichtet
nicht laßen, wie daß ich vom H. Reichs
Cantzeler wie auch von I. F. G.
Hertzogk Bernt auff etzliche zeit nach
Schwaben zu verreisen meiner geschefft
undt leibs abschwachheit gnädigst bin
erlaßen, undt den 12 Augusti
nach dem Regenspurgk durch accord
übergeben eine Zeitlangk mich auff
meinem gutt Friedburgk meiner leibs
schwachheit wegen begeben, E. Excellentz
den verlauff was in undt nach der
belagerung Regenspurgk vorgelauf=
fen, E. Excellentz sei geschehen nicht
zweiffelende J. F. G. werden solches
empfangen haben, übersende nochmahls
E. Excellentz die Copias dahero aus welchen
E. Ex. werden den verlauff ersehen.
Undt recommandiere mich hier E. Ex.
stetswehrender affection

Undt thun E. Excellentz dem schutz
Gottes gnedigst empfehlen. Actum
Helsingburgh den 7 Octobris Ao 1634

E. Hochf. Excellentz
Unterthenigst D.

Jacob Fagg

A Monsieur

Monsieur Excellentz Jacob Delagarda

Kagg

17. Oct. 34

749

Wälborne Herre, Nådige Herre, E: Exelencie

ähr och skall min ödmiuk, och thienstlige thienst altijdh warre

Redebogen emedan iagh lefwer

Wälborne Herre Nådige Herre. Jagh gifwer E: Exelencie ödmiuk-
ligen och thienstligen tillkiänna, at iagh af Hans Excel: Rijkz Canzlerens
förlof bekommitt hafwer, at resa till Swerigett, efter iagh ingen thienst
giöra kunde Orsaken der skall som iagh bekommitt hafwer, och ähr
hem till min gårdh kommen som wahr den 14 October, och wille
iagh gierna efter min skyldighett strax resa op till der Welborne Herre
Richzens Rådh, ödmiukeligen och thienstligen berättat hwadh Uthi Tyslandh
på den tijdh passerat wahr, Men efter dett at iagh ähr någott
swagh af den långa resan så well som af dett hårda Cür, som iagh
efter mina skall utstått hafwer, ähr migh icke möijeligit så hastigt till
att resa, will Nästh gudh medh dett förste min thienst hoos der Welbor-
ne Herrer Richzens Rådh praesentera. Och förhoper migh Uthi all öd-
miukhett, att E: Exelencie min långsamhett icke till ogunstigt uptaga
wille. Och sänder iagh medh Abrahamen Kiör Skomer till E: Excel:
en kortt Relation om Regensburgz belegringh, efter dett iagh för-
mener at samma relation icke på Tryck ähr i Swerigett kommitt
Detta iagh E: Exelen: ödmiukeligen och thienstligen förmäle kunde.
Och förhoper migh at E: Excel: ähr migh alltijdh för en gunstigh Herre
så här efter som här till. Befaller E: Excel: medh samptt hela
dett Walborne hwset Uthi gudz Nådige beskijrm och beskiermn, till
all önskeligh begierligh welfärdh tillstånd. Af Ramshölm .
Den 17 october Anno 1634

E: Exelencies

ödmiuk och thienstlige
thienare så längie iagh lefwer

Lars Kagg

Hennes: Maij:tt Så och Sweriges Rijkes Högbe-
trodde Man, Dem Wälborne Herren och Grefwe
Herr Jacob Pontus Delagardie, Grefwe till Leckö
Frijherre till Ekholm, Herre till Kålla, Kijdö och
Runsa, Sweriges Rijkes Regerande Rådh och Förstander,
Så och General Feldtherre, min Gunstige och Nådige
Herre, Dessa till handa Ödmiukeligen

5. Junii 1635

Hoch Wollgeborner Gnediger Herr Graff

Euer Excell: seindt nebenst wunschung aller gedeÿlichen wolfahrten meine Wolgeflißene dienste iederzeit bevor.
Ich habe keinen umbgangk nehmen können undt sollen, Seiner Excell: hiemit dienstwilligst zu verstehen, undt zu erkennen zu geben, wass massen ich alhier den 31 passato: ob zwar ich gentzlich in meinungh undt etwa einen kurtzen Termin, wie ich solches auch Seiner Excell: vor [illegible] hier zu sein: zu Calmer ankommen, so habe doch durch unverhoffte [illegible] vorgefallene begebenheiten: als nemblich und darunter zu bedauren, wegen meines Bruders Seeligen tödtlichen abgangs, undt andere accedent: mehr nicht ehe sein können, an meiner muglichkeit, schleunigst fort zu sein, ich sonst nichts gehen ermangeln lasse. In meiner ankunfft alhier, habe ich fast gantz keine schiffs Insonderheit zu den ubrigen Kriegsvolck dieselbe fort zu setzen lassen, hier vor gefunden, auch habe ich keine nachricht, wie des Obrist: Steinbocks Volck uber kommen solle, alhier ersehen können, den nur auff 2 Compagnie, undt zu [illegible] solle, wie ich dessen mich erkundiget, auch nur auff hundert Pferde, ungefehr Schiffs Raum zu uberkommen sein. Das Landt befindet sich, von dem auffgebottenen Volck, weil die wass Zeitig auffgefordert, undt sich bey den Bauren eine ziembliche Zeit gelegen, [illegible] wissen beschweret. Ich bin (: geliebts Gott :) [illegible] gute [illegible], diese nacht hinter zu gehen gesint, der Obrist: Hanss Drack ist vorvergangenen donnerstags, weiln Er des Obrist: [illegible] Lillÿ nicht hat abwarten können, abgesegelt. Dieses habe Seiner Excell: dienstwilligst in eill nicht habe verhalten und bergen sollen undt befehle S. Excell: undt deren gantzen familitet zu allem wollergehend in Gottlicher protection gantz getreulich —
Datum Calmer Anno 1635 Adÿ 5 Junÿ

Ew: Excell: dienstwillig etc.

Lars Kagg

Dem Erlauchten vndt Wolgebornen Herren Herr Jacobo
De La Gardie, Graffen zu Leckö, Freyherr zu Eckholm
Herr zu Kolck, Ryder, Rünsör Rittern, Königl. Maytt.
vndt der Reich Schweden Rath, Marsch, General Feltherr
præsident im Königl. Kriegs gericht, Lagh Mann über
Vplandt, meinem Gnedigen Herren zu behendigen

Dienstwilligst :/.

Kagg
30. 6.J. 1635.

Nådigh och wälboren greffue Nådige
herre edert Excellentz är och skall min
ödmiukste tiänst beredh medan Jagh
lefwer;

Nådige och wäll greffue edert Excellentzi gifwer Jagh tiänstwilligh tilkiänna att iagh för några dagar sedan är hemkommin och wille iagh giärna begifwa migh til Stockholm och min tiänst presentera män iagh är nu aff min siukdom plågat som iagh i de förledna 2 åren mäd plågatt warritt hafwer är fördänskul min ödmiuka tilförsigt att edert Excellentzi och de wälborna herrar migh här utti ike förtänkiandes warda Jagh twiflar intti uttan edert Excellentzi drager sigh tilminnes att iagh i förledne wår hafwer giärratt i kamaren 2500 Rigz daler i fyllest uppå dätt tyska Companiett som iagh utti tyskland warfwa skulle uppå sama 2500 Rigz daler hafwer iagh fått pänttigor för 1410 daler och uppå 1090 Rigs daler fick iagh inwijsningh til ståthållaren pär Göranson uppå hwilken inwijsningh migh ännu restar sexar 350 Rigs daler och är migh uppå sama inwijsningh icke ett huitt penninge betaratt ike häller en Rigs daler uttan allt kopparpäningar och hafwer iagh i preyssen samt tyskland måst gifwa fyrtti rigs daler til sama warfningh och hafwer iagh gifwitt päningar uppå 30 ryttare i tyskland hwilka ännu ligga på mitt godh där utte och måste däm underhålla oansett iagh lika stor inquarteringh hafwer aff de andra regimäntern och hafwer iagh nu utti preyssen betaratt generalen aff artollerriett linder Törstenson 200 ryttare såsom kopian aff hans quitans utwijsar och hafwer iagh 30 ryttare måst underhålla utti preyssen utti 4 weckor förän iagh fick några päningar til underhåll aldän stun i kamaren på dän tidh inttitt i förråd war dätt edert Excellentzi wäl witterligitt är och är migh uppå sama Compani ryttare betaratt i preyssen på 72 ryttare munstermånatt såsom utti kammaren i preyssen witterligitt är,

Så rästar migh ännu på mönster Rullt 530 Rix daller
uppå Compläett Compani hwilkitt iagh hafuer aftiänatt mädh
min rytmästere samptt ryterna bettalt är för dänskull til
Edert Excellenzi samptt de wälborna härar min ödmiuke
begiäran att iagh mina utlagda päningar igän bekomma
måtte aldenstund iagh hafuer måstatt taga 330 Rix daller
tillånes af öfwersten Bängtt Bagge utti Älfsbingen och hafuer
han sama päningar af en borgare utti Älfsbingen tagitt til
låns för hwilkitt iagh hafuer måsta förskrifua migh tilatt
betala dän 15 nouember och har iagh migh förlåttitt på
dän inwisningh som iagh till Ståthållaren här Jöransson
hade att iagh skulle få tyrtti righ daller til att betala mädh
nu måst iagh sända alt ståderne omkringh landett och binder
14 Mark för en righ daller män iagh kan intti få några till
att wäxla är för dän skull min ödmiuke begiäran att migh
måtte förskaffas en wäxel af Kamaren til Älfsbingen
ällere migh måtte dän skadan betalas som iagh lider på
sama wäxell iagh wixlar intti utan Edert Excellenzi samtt
de wälborna herrar dänne min biliga begiäran til dätt
bästa upptaga aldenstund iagh dän yttersta päningen hafuer
utgifwitt til kronnones tiänst som iagh utti Tysklan mädh
mitt blod förtiänt hafuer och måst nu siälf låna päningar
för dän store förtäringh som iagh dätta år hafft hafuer
utti Prysen och ike hafuer hafft dätt ringaste utaf kron
nan til hiälp mer än 7 Righ daller om månan på mitt
swänska righmäntt förty af mitt Compani ryttere hafuer
iagh intti hafft äfter dätt iagh måst anlaga Rytmäster
och komplätt ofitserer om iagh Companitt älligst kompläatt
hafua wille hwatt min årslön anbelangar är min ödmiuke
begiäran att Edert Excellenzi samt de wäll härrar täktes
att låtta gifua migh någon inwisningh hwar iagh dän
hafua skule och äfter iagh förnimmer att Linhard Kärsten
son och flere af mina kamrater hafua halparten af
derras lön utti gått förhåppas iagh mig sama rätt widerfaras

Om min tiänst längere behöfues utti Hans Maystätts
tiänst hwilkitt migh swårtt faller för min sinkdom
skull begiärar iagh ödmiukeligen att migh måtte gifuas
underhåll på mina hästar utti Nykiöpingh älle Jönkiöping
län dätta iagh migh til Edert Excellenzi ödmiukeligen
förtrer och wil altid beflitta migh om att wara Edert
Excellenzi til tiänst och wilye hutti hwatt Måtte iagh
kan och förmå wil här mäd nu och altids hafua
Edert Excellenzi samptt allt hwatt Edert Excellenzi kiärtt
är gudz befalatt til al lyckligh regirringh och prosperitet
tiänstwilligen och ödmiukeligen befalatt af Stockhålm
dän 30. Octobr åhr 1635.

E. Exz:

Tiänst willigh:

Las Pagg

Hännes Kongl. Mayestett sss hå och Swerijes Rikes
Tro man Rådh Marsk och generall fälttherre
presidäntt utti dän Kongl. Krigsrätten sampt
Lagman utti opland dän ädle och wälborn herre
herr Jacob delagardi greff til läckö friherre til Ekholm
herre til hapsal Dagö kolka Kida och Rum
sa widare sätta Tiänstwilligen,

Kagg

21. Juli 1640.

Nådige och Wellborne Herre, H:r Rijkz Feltherre. E. Excell:tie:r skall min ödmiuke tienstwillig del stedze beredd, medan iagh lefwer. etc.

Nådige Herre. Eders Excell:tie haffuer iagh tienstwilligst [illegible] förnimma, migh wara i detta dato förständigat om Uthgjöldsmännens aflössningh ifrån Calmar Guardizon och effter dett i dessa dagar opkomma, när dett nu icke eller 3 ~~[illegible]~~ [illegible] Summa warit, will man them sätt till Jönekiöpingz arbete them fordra låtha, hwilket iagh E. Excell:tie tienstwilligst will hafwa förnimma lått. och förbliffwer

Jönköpingh 21 July A:o 1640.

E. Excell:tie

tienstwillige alltijd

Lars Kagg

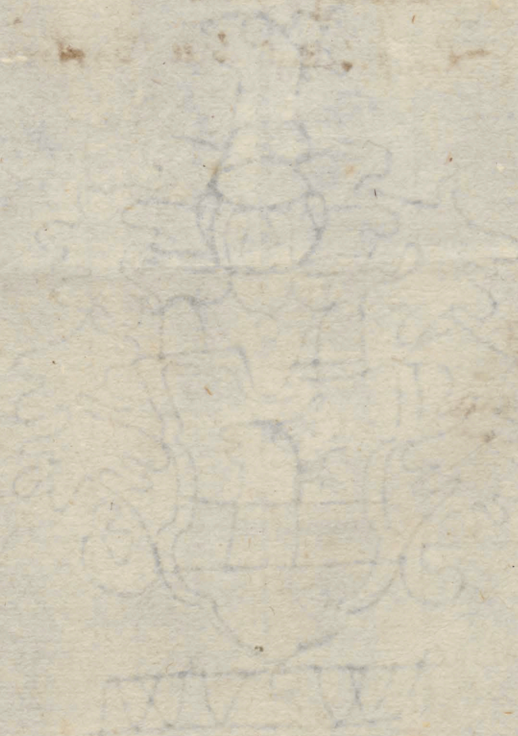

14

Hennes Konungl. May:tz Såå och
Sweriges Rijkes Rådhmann, Rijkz
Marsk och General Feltherre, President
uthi then Konungl. Krigz Rådhet, sampt Lags
man uthi Upplandh, then Edle och Wellb:ne
Herre, Hr. Jacob De la Gardie, greffwe
till Läckö, Friherre till Eckholmen,
Herre till Happsal, Dagdö, Kolka,
Ryda, och Ölunsta Hedde, min gunstige
befordrere.

A Stockholm. Brådskeligt

Kagg
30. Aug. 1640.

Nådige och Wellborne Herre Her Rijkz Ammiral Herre Edh Excell:tie skall min tienst-williga(?) [illegible] bewijsade warden iagh [illegible]

Nådige och Wellborne Herre Edh Excell:tie foger iagh här medh tienstwilligh att förnimma [illegible] Commissarien 29 Aug. på [illegible] [illegible] [illegible] iagh och [illegible] Edh Excell:tie i tienstwillighet [illegible] sända(?) Edh Excell:tie kann förnimma [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Kongl. May:tz nådige [illegible] befal-[illegible] [illegible] [illegible] iagh [illegible] på [illegible] [illegible] att Kongl. May:tt nådigst kann sigh [illegible] [illegible] iagh Edh Excell:tie tienstwilligh [illegible] [illegible] [illegible] Edh Excell:tie medh [illegible] Edh Excell:tie [illegible] kann [illegible] tienstwilligh [illegible]

Edh Excell:tie

Tienstwillige allthidh

Lars Kagg

Biörkebergh(?) 30 Aug. A:o 1640.

3

Hennes Kongl:e Maij:tz så och Swerriges Rijkes Troo mann, Rådz Marsk och General Feldt Herre, President uthi dett Kongl:e Krijgz Collegio sampt Lagman uthi Upplandh, Den Edle och Wälb:ne Herre Hr Jacob De la Gardie Greffwe till Leckö Frijherre till Eckholmen, Herre till Hapsal, Dagö och Kolka, Lijdh och Runsa, min gunstige befordrare [illegible] Tienst.

de Stockholm 1640 [illegible]

Kagg

15. Maj 1642.

Högwälborne Greffue, Richsens Rådtherre, Wälborne Sweriges Rikes respective Rådz och Krigs rådh, Nådige herre respective Kiäre bröder och hiertelige gode wänner.

E. Excell:e och gode herrar, kan jagh näst min tienst och respective broderlige Salutation, sampt alle wälmågo seliga Gudh wänligen icke obemält låta, Att effter såsom Hennes Kongl. Maij:tt för en kort tijdh sedan in [illegible] war för der Ståten såsom här wid Artolleries behoff wore hugne, hwilke [illegible] ifrån Walsterna op Wigen [illegible] åthogle ingen huggit, och den [illegible] Heijdenrijderna samme [illegible] som der dagh [illegible] an [illegible]. Well så begärer jagh tienst och Wänligen E. Excell: och gode herrar wele därtill mig att förunna låta, hwar leder man sigh [illegible] för holla skall, den Artollerie wercket [illegible] intet arbete fortaga skall, helst och [illegible] alla Regementz styckier som ifrån Norrköping komme + ~~[illegible]~~, alle nyttige och [illegible] giöras måste, Och de gambla måst förderfwade och odugelige äre, såsom och effter som the [illegible] behöff [illegible] reparation inga penninger i förrådh är, [illegible] der [illegible] wele [illegible], Hwarföre är alle E. Excell: och gode herrar min tienst och broderlige begäran att i wele den förordningh giöra, att medh det första penninger dijt måtte bliffwa förordnat, Så att intet wercket som nu wäl sinat arbete är, måtte hwarken bliffwa förhindrat att upphöra, och arbetet der igenom hela bliffwa stående, der näst och [illegible] effter H. K. M:tt nådigst haffwer warit bewiliat att Capitain Leutnanten under Östgöta Cavallerie skall bekomma en uthaff the andre Compagnier uthi Östergötlandh, såsom alle Östgiöta Regementet hörer, Hwilket hon intet wele [illegible], effter det intet kunne wara uthi Östergötlandh, Och jagh icke heller weet om hon förtiena för detta i Tyskland ergångne acter, så som her [illegible] nogsampt witterligit är, skalle hafwa ett Compagnie meriterat. Och begärer jagh tienst och Wänligen att förunna om E. Excell: och gode herrar intet behagar, det samme Compagnie den äldsta Leutenanten som längst under Regementet tient, och sigh wäl förhollit haffwer måtte gifwas, Ytterligare och effter såsom någre tusend dal:r ifrån [illegible] aff Landzhöfdingen Bengt Bagge alle Krigs Collegio äre förordnadt, och så uthaff Landzhöfdingen här i Östergötlandh wardt

3632 ~~4000~~ dal:r [illegible] alle [illegible] fortification skalle

+ wara

+ under de stycke som för dätadit sände äfwa

Effterkommad, Hwilket förfrågar iagh om E. Excell: och gode
Herrar icke behagar, det för den långe wägen och allmogens
besvär skull förb.te penningar aff Östergöthlandh per wexel
åth Norrköping, och så nytt [?] i stellet igen aff Cronotiägh-
lan till Kopparbergs [?] motte effterkommas. Sist är och hoos [?]
E. Excell: och gode Herrar mine respective H. W.r mijn
tienst och willige begäran E. Excell: och gode Herrar
wille låtha den förordningh till Upsala [?] låta, att de
Skottkiörare [?] som i Norrköpingh och Söderköpingh giorde
äro, motte kunna blifwa betalat. Dette iagh E. Excell:
gode Herrar och mine respective Kiäre W.r icke hafwer kun-
nat obemält låta, förwäntandes milde förste Resolution.
Befallandes E. Excell: gode Herrar respective W.r allan
samptelige Uthi Gudz dens aldrahögstes mildeste Pro-
tection och beskiärm, där til stedz finnas och förbliffwa
på det trogne och willigste.

Lincöpingh [?] den 15 Maij
Anno 1642.

E. Excell: och gode Herrars
tienstwilliger

Lars Fagg [?]

19.

Hennes Kongl. Maij:tz Sit och Sweriges Ri-
kes Högtbetrodde Män, Vel Högwälb: Her-
rer Och Krigsens Feltherre, Dernest Sweriges
Rikes respective Rådh och Krigs Rådh, Wälb.
Erfarne, och respective Brodhwänner

A:
Stockollm

Kagg

30. Aug. 44.

Högwälborne Gräffue Herr Rijckzens Feldtherre
Nådige, Höghtährade Herre.

Edh: Excell: ähr min willige tiänst alltijdh beredd och warandes så länge Jagh lefwer, och kan härhoos E: Excell: tiänstwilligen icke oförmäält lätha, Att Hennes Kongl: Maij:tz nådige breff aff den 14: Julij, migh wäl ähr tillhanda kommith, Därutinnan Högstb:te Hennes Kongl: Maij:t, sigh nådigst på min underdånige anhollan resolverar, och migh, nändan den alldrahögste Gudh migh medh swagheett hemsökt haffuer, nådigst efftherläther, på någon tijdh, till thäs Gudh tärtz någon förändringh därpå at giöra, uth zoä Landhet at begiffua, Hwarföre Jagh Hen:s K: Maij:tt uthi all som störste underdånigheet ödmiukeligen och underdånigen betackar och sielff mehr än som ögarna högeligen beklagar, Att Jagh, synnerlig nu uthi thenna instående tijdhen, måste warna så olyckfaligh, och aff then högsta Gudh straffat, Dätt Jagh icke effter min willia och skyldige plicht, Henn:s Kongl: Maij:tt och mitt kiära fädernes-landh, den tiänsten som Jagh böhr, och aff all hierta åstundar, giöra kan, Gudh weeth, att Jagh nästan denna hela Sommaren mestadhels hafwer warith opasligh, och föga tiänst Hen:s Kongl: Maij: kunnat bewijsa, så att Her Feldtmarskalken Gustaff Horn fast ringa hielp aff migh hafft haffwer, Hwilket hans Excell: och uthan twijfell Hen:s Kongl: Maij:tt uthi underdånigheet wandher haffwa till kenna giffwit; Förty E: Excell: ähr mehr än kunnigt hwarlunda Krijgzwäsendet, synnerlig mycket wakande och rijdande förutan all annan bekymmer, fordrar och medh sigh bringar, Hwilket mina kraffther, för min sundtfångenne fahrlige skott, skulle intet kunna tålla, Därutaff Jagh förmärker, min oförmögenheett sigh förorsakar, att Jagh icke effter min willia och skylldighett Hen:s Kongl: Maij:tz och Cronans tiänst fullbohrda och uthföhra kan, Hwarutöffwer Jagh migh sielff grämmer, och sådan min olyckfalighett till hiertat dragher, att därigenom mitt sinnet ähr worden förswagat, Ey Jagh elliest ingen tingh migh så hårt warith argah, därutaff sigh en sådan swagheet och bekymmeringh monde förnöhra; Thärföre, effter Dästom

Jagh weet, E: Excell: migh alltijdh haffwer warit en Nådigh och
günstigh bewågen Herre, beder Jagh E: Excell: på dät tiänstwilligste
E: Excell: wille sigh och låtha behaga, hädanefter alltijdh min günstige
Herre och Patron at förbljffwa, och migh uthi E: Excell: Gunst
haffwa recommenderat, däsom och min persohn hoos Hennes Kongl: May:tt
och then Höglofl: Kongl: Regeringen uthi detta mitt tillståndh, till
dät bästa excusera. Jagh ähr uthi den underdånige förhoppningh,
Hennes Kongl: May:tt och den Höglofl: Kongl: Regeringen wardhe intet
twijfflandes, om min willia och åhuga till Hennes Kongl: May:tts och Cronones
tiänst, när man hellsten och krafftena dätt så wille tillfrija, och
där den Högsta Gudh min opasslighet lindra täcktes, och migh till
hellsan och godh styrckio igen förhielper, skall effter min skyldighet
och ytersta förmågo, så mykket migh möyeligit och mögeligit ähr, och mina
krafftar kunna tillåtha, medh största flijt och yffwer jagh oförtrutten
Hennes Kongl: May:ts tiänst, hwartill Hennes Kongl: May:tt migh nådigst
at bruka täckes, förrätta, och ett nådigst nöye giöra, män uthi krijgz
wäsendet, hwilket Jagh intet annat lärt haffwer, kan Jagh nu
intet uthrätta, medh mindre Jagh migh uthi stoor swaghet förer,
Därförre Jagh än ytterligare tiänstwilligen beder, E: Excell: migh
till dät bästa excusera täcktes. Befaller hermedh E: Excell: sampt
all högt kiärelskande wärdnath uthi then högsta Gudhz nådiga
protection och beskärm, till mycken lycksalighet och långwarigh
lyffzwälmågo, tiänstwilligen och förbljffwer

E: Excell:

alltijdh

tiänstwilligen, så länge
Jagh lefwer

Af Ramsiöholm den 30: Augustij
Anno 1644.

Lars Kagg

2:

Dem: Kongl: May:ts samt Sweriges
Rijkens högtbetrodde Man, Rådh och
General Fältherre, President uthi then
Kongl: Krijgzrätt, samt Lagman öfwer
Upland, Then Högh Wälborne Grefwe
Her Jacobus de la Gardie, Grefwe till
Läckö, Friherre till Eckholmen, Herre
till Kolka, Ryda, Hapsall Dagöö och Runö,
Riddare, Sinom gunstige Herre etc:

Tiänstwilligh

à Stockholm

763

Kagg

31 Juli 1645.

Högwälborne herre her rijkz och generall fälthärre edras
behaglighe ähr och skall min ödmiuka tiänst bewijsas emädan
jag lefuer

E. Excellentz gifuer jag tiänstlijgen tillkiänna att jag dageligia blifuer
beloppatt mädh klagemåll af officer och gemena uthi hella
giöthalandh rijter och fotfolck om deras lön jag tröstar dem
i thet bästa sätt jag kan nu hafuer jag hafft en dell af prouinsial
skrifuare hos migh dem frågatt huadh orsakerna ähr att de richta
icke bekomma huadh dem hafua bör summa lijka säga att uthi landsstaten
intett ähr till att bekomma de andra hafua andra ursäkeldingar
och emädan jag någorlunda kan märkia att skulden ähr hos en del
landzhöfdingar och deras bokhållare så och hos prouinsial skrifuare
så och hos krigzkollegie sidanst allt att förekomma så att H. K. Maitz
måtte bekomma thätt som honom bör hafua och krigzmannen thätt som
H. K. Maitz honom nådigest unt hafuer håller jag thätt före efter mitt
ringa förstånd att thätt stor nöd godha flitiga mönstercommissarij
som sakerna mädh alfuar igjönom se dö tror jag wist att H. K. Maitz
skalle så en post penningar som ähgjst undhe händerna bortt gå
och krigzmannen sitt iag fruchtar och att krigz commissarien skalle
falla thätt wärkett förtrowett uthi collegie att driffua emädan thäs
gudhi ske loff att commissarie ähr stortt och förhöras att gudh gifuer
thätt store om E. Excellentz icke behagar dåch E. Excellentz oförgripeligett att
en godh flitigh och forståndigh man måtte förordnas till krigzcommissa
förty där uthi steder några fölia gull hwar uthaf H. K. Maitz kan
hafua många sinom thätt besparatt årliga huilkett jag wäll kan gifua
simon simonson thätt mädh att han bewijste thätt i commissarien åhr 639
640 och 641 att de besparades 67339 dal. 5 mörtt såsom en del commissarier
i commissarien och landbokhållare intett wille wetha att de penningar
wore uthi landett behålla förän man öpna ögenar uthi deen
uthi krigzcollegie

och emädan att damastvävaren haffwa bådhe landett och dessen under sina händher och åhåra så och dreilgårdan tillstädes som hindha och böra se öffwer hans uthgifter och inbördher altså hålla jag därföre effter min enfaldiga meningh doch E. Excell:tz oförgripeligen att damastvävaren icke behöffwa så många åhrs räkningar inpå sigh uthan giorde sin räkningh hwart åhr i sammen förty jag fruchtar att hans seder bliffwa inwecklige om de skolla länge så stå. Älliest giffwer jag E. Excell:tz tienstwilligen tillkänna att dreilmakarhuset i Wastena lidha någon nödh om dess ingefälle emädan de sitta uthi stora giäll för de föra åhran och nu om denna tiden wiste inkiöpas ... smör och fläsk som till förtäringen för 645 behöffwes om E. Excell:tz nådeligen täckes att någon förordningh på penningar wiste ditt giöras förty jag wiste bekänna att Claudi haffwer taget några tiänare tillbaka af ... och andra på intygs så att folcket icke wiste löpa och klagha för E. Excell:tz och andra hwadh ... anbelangar så seer han alla dagar att wilia ... affärer jag hörde att han skall intet myckett uthrätta fast om han hade affärer och wille därmedh nu och altidh haffwa E. Excell:tz och allt hwadh som E. Excell:tz kiärt är Gudh befallatt till all lyckeligh wälmågan tienstwilligen

datum Stiärnstorp
den 31 julij 1645

E. Excellentz tienstw.
emädan jag lefwer

Lars Dagg

Hans Kongl: Maij:tz Sampt Sweriges Rijkes

Trotienare Mann, Rådh, Marsk och General

Fält Herre, præsident uthi then Kongl: Krijgz

Rätt sampt Lagman öfwer Uplandh, then

Höghwälborne Herre, Herr Jacobus De la

Gardie, Grefwe till Läckö, Frijherre till Ek-

holm, Herre till Kolka, Rude, Hapsal, Dag-

öö och Runö, Riddare, Mins Gunstige Herre

och patron ehrt.

Eilfertigen

Stockholm

Kagg
23. Aug. 45.

5

765

Höghwälborne Herre, Herr Rijksens Feldtherre,
Nådige Herre och gunstige Patron.

Eds: Excell: ähr min willige tiänst alltijdh och städtse beredde, nundan
Jagh hafwer, och kan E: Excell: Jagh näst all tiänstwilligh hällsan,
sampt mykin långwarachtigh lijffzwälmågo och sielff desidereran
de prosperitet, fögige lyckönskan, medh hwadh mehra tiänst Jagh för=
måh nu och alltijdh tillförrenda, hemmedh tiänstwilligen ey obemält
låtha, huru såsom Jagh settier uthur all twijfell, E: Excell: nogh
sampt warda kunnigt, aff min underdånige relation till Hennes Kongl:
Maij:tt min Allernådigste Drottningh, hurulundz Jagh ähr kommen uthi
action medh fienden här nedre, och hwadh däruthi förrettagen och
tärrattat ähr, och nundan såsom Jagh nu sedhermehra dät begyntat
och allt härtill ingen Order eller Skrijffwelse aff Högstbe:te Hennes
Kongl: Maij:tt hafwer undtfångit, oansett Jagh hwar wekka twå gånger
om tillståndet och förloppet här, uthi underdånigheet hafwer Hennes
Kongl: Maij:tt till kenna gifwit, Så att Jagh fördenskull intet wetth
om Jagh wäl eller illa giordt hafwer, Jagh wille nu icke förmoda, att
Hennes Kongl: Maij:tt sådant uthi någon ogunst upthagit, Hwarföre och
till E: Excell: som min Högtährade gunstige Herre och Patron, min tiänst=
willigh bön och begähran ähr, E: Excell: min ringe person hoos Högstbe:te
Hennes Kongl: Maij:tt därhoos förträda, och mine actioner till dät bästa
interpretera, såsom dät aff migh, Hennes Kongl: Maij:tt min skyldige
tiänst at bewijsa skedt ähr, där och möijeligit wohre at begähra, E: Exc:
gunstigen wille därhoos, migh medh ett swar at wärdiga. Sedhan
och fogher Jagh E: Excell: tiänstwilligen förnimma, Huru såsom Jagh uthi
Staden Giötheborgh hafwer måttit upthaga 800: Rdr: uppå min
Credit, om däremedh at hielpa och bijspringa en deell Officerer sampt
och gemene, som skuttne illa gwäste och fångadhe ähre, sampt och tillmest
siuke liggia, och intet hafwer at hielpa sigh medh, därtill och aller Engia,
mentor intet hafwer barberare, uthan man hafwer måttit patienterna
sända in uthi Staden, och leggia them hoos Stadzbarberarn, then Jagh hafwer
näst försäkra om theras betallningh, såsom och gifwit them penningar
uppå medicamenter, på dät then fattighe Solldaten som fangat ähr och
theras hielp behöfwer, må hafwa sin renlighet och skiöttningh, och icke
till sin hälsa begiffwa försummas; Ähr fördenskuldh till E: Excell: min
tiänstwilligh begähran, E: Excell: wille därhoos förordna och beställningh

warra, att uthur then Kongl: Räknings Cammaren en anordnings på bem:te penningar, them at contentera ther mätte, Hwilket och Ehr H: Excell: Jagh tiänstwilligen nu obnämbt lätha, hwilken såsom General Majoren Hans Wachtmeister migh genom sin skriffwelse haffwer anmodatt och tille kunna göffwas, Att emedan förmedelst the nu wahre genom Gudz nådhe wälle uthwerckandes fridztractater emillom thesse bägge Rijken Swerige och Dannemarck, så wijda åhr förehaat och befästedt Dätt Konungen i Dannemarck ibland andre Landskapper och provincier, tille Hennes Kongl: May:tt och Cronan i Swerige, affträdher Ehr Excell: Jagh hans persohn hoos Hennes Kongl: May:tt, där framdheles där någon förändrings göffwes, och sigh på bem:te Orter en tiänst præsenterade Därtill högstb:te Hennes Kongl: May:tz wälbetiänte Cavallier kunne employeras, willa recommendera. Thetsså haffwer Jagh icke wellat eller kunnat förbij gåh, för Wälb:te Herr General Major, hoos H: Exc: at intercedera, medh tiänstwilligh begähran, H: Excell: hans persohn, där någon lägenheet på berörde orter kunne förfalla, hoos H: Kongl: May:tt därhän i hugkomma, emedan han tämmeligh länge travallerat, Såsom och några gånger fångadher ähr, att han nu medh tijden begiffwer tungs tille wijdare travallie. Jagh wille förmoda H: Excell: detta min skriffwelse gunstigen uptaga, befallandes H: Excell: hermedh uthi Gudhz thens allerhögstes nådige tutell och beskärm till all lyckseligh wälgångs längwarigh stadigh lyffzhelsan tiänstwilligh och förbleffwer

Aff Lägret för Båhus
Den 23: Aug: Ao 1645:

Ehr Excell:

Reetlich
Tiänstwilligh:
emedan jagh leffwer

Lars Kagg

P: S: H: Excell: sendher Jagh här innelychtat ett concept, aff några breeff, som man haff:r låtit inkasta uthi Norrige, förr när General Sehestädt gick igen offwer Elffwen.

9

Hans Kongl: Maij:tz Sampt Sweriges
Rijkes Högtbetrodde Man Rådh, Marsk,
General Fälltherre och President uthi den
Kongl: Krijgsrådt, Sampt Lagman uthi
Upplandh Den Högwälborne Herre, Herr
Jacobus de la Gardie, Grefwe till
Läckö, Frijherre till Eckholmen,
Herre till N: N: N: Min Nådige Herre
och gunstige Patron. Detta

Tienstwilligt
A
Stockholm

Kagg

3. Spt. 1645.

Höghwälborne Nådige Herre Her Rijksens Marsk
E. Excell: skall min ödmiuke tienst [illegible]
[illegible] Jagh [illegible]

E. Excell: gifwer Jagh tiensteligen tillkänna, att Jagh hafwer uthi all underdånigheet skrifwit Hans Kongl: Maytt till några gånger om tillstånd hur [illegible] och sändt copier af mine breff som Jagh hafwer skrifwit Hannibal Sehestedt till, så och hwadh [illegible] som Jagh hafwer fått af Sehestedt och Hindrich Bielcke, Män Jagh hafwer ingen swar fått där uppå och [illegible] mine breff [illegible] där [illegible] på uthi som Jagh [illegible] om them [illegible] hällre [illegible] som är gjordt öfwer [illegible] [illegible], för ingen annan [illegible] af them [illegible] E. Excell: hafwer gunsteligen till at see af [illegible] breff som i [illegible] finnas, Jagh hafwer icke sagdt någon ord till them om the skole begynna uppå och uptaga samma wärk, för [illegible] Jagh begynte migh [illegible] [illegible] min mening intet [illegible] där medh, [illegible] Jagh förmenat at the skole uptaga samma wärk, Jagh skiölle önska, at Jagh kunde få någon underrättelse huru Jagh migh förhållen skall, [illegible] Jagh intet weet migh giöra [illegible] uthi thet Jagh ligger på [illegible] the giöste migh [illegible] medh [illegible] om Jagh [illegible] gå där ifrån, Jagh gifwer E. Excell: tiensteligen tillkänna att Jagh them Skeppen Willingen [illegible] hafwer latit af[illegible] och besett sammalunda the [illegible] som där omkring ligga, och kan Jagh intet annat förstå [illegible] måste [illegible] thet samma som Jagh E. Excell: [illegible] gjorde underrättelse för 2 åhr sedan medh [illegible], att samma Billinge Skeppa måste [illegible] medh ett starkt [illegible] som kan [illegible] defendera sigh, och [illegible] till intet, [illegible] för en Figur som samma Skeppa skall [illegible] medh, sampt the [illegible] som där omkring ligga skall Jagh låta föra uppå Papper

dät samma Stormⁿ: Kongl: Maij:tz Ok underdånigheet fer be[illegible]
rare fördeligheet thil at nu strax måtte förordnas nå-
gon medell att lata uplöpa [illegible] och an-
nat som i thett lande [illegible] och uthi [illegible] fram-
före stoor och annat, att samma [illegible] kunde i [illegible]
mande [illegible] lagat medh [illegible] före [illegible] så länge som
Kriget står i Tyskland, kan mykit ondt [illegible] hän-
da att thet intet som än [illegible] kan medh några få [illegible]
ter beläggias, thet wärck som öfwer nu ligger är [illegible]
och [illegible] af [illegible] opsatt, kan intet mykitt [illegible]
giöra, effter thet att thet är uthi [illegible] hastighet, [illegible]
na wedh [illegible] och thill at thet blifwe repare-
rat för handen skall, Jagh hafwer funnit general
[illegible] Mästaren Johan Andersson medh byggmä-
staren Johan Jakop at [illegible] hwadh där är thill att giöra, Jagh
beder E: Excell: uppå thet tiänstwilligste att then [illegible]
te byggmästaren Johan Jakop måtte bekomma något
uppå sin lön, han [illegible] hafwa sitt [illegible] och
sädan man är icke till att finna en ibland 100: som så
flijtigh är och förstår sin tiänst [illegible]
[illegible] H: Gustaff Horn [illegible]
[illegible] fiin [illegible] uthi [illegible]
förledit åhr, Jagh [illegible] E: Excell: tiänstwilligen
för all gunst och godh benägenheet, som E: Excell: migh all
tidh ifrån min barndom bewist hafwer, för hwilket Jagh
migh alltidh [illegible] skall att wara E: Excell: och E:
Excell: H: [illegible] till all tiänst och [illegible] så länge
Jagh lefwer, ther hoos beder Jagh E: Excell: ödmiukeligen
att E: Excell: [illegible] hielpa migh thet iagh måtte ko-
ma hwar som Jagh [illegible] skall i [illegible], så länge Jagh kan
giöra K: K: Maij:tt och Cronan någon tiänst, [illegible] Jagh nu
[illegible] hafft så mångahanda [illegible], medan Jagh ingen stund hafwer
något wist, så att Jagh [illegible] blifwer [illegible]
där igenom, [illegible] är godh, men iagh äger [illegible] man en gång
uthlönen, och [illegible] uthi stoore [illegible], och Jag-

har intet att iagh något till [illegible] spendera, skall
måste [illegible] hålla mitt bordh alla dagar för gott folk
som migh besöka, [illegible] E: Excell: hwadh Jagh gunste-
ligen [illegible] och kännes hwadh till [illegible]
[illegible], Jagh hafwer nu uthi 2: månader tydh
[illegible] 3: gånger så [illegible] att Jagh hafwer befallt mitt
folk och mina [illegible] godh [illegible] hade förmodat at den
gode Guden hade nådeligen [illegible] at taga migh ifrån
den onde wärlden, Men Jagh förnimmer at Jagh måste
än lijda för synder skull, Gudh gifwe en godh stund,
Gudh styrcke E: Excell: och the andra godhe herrer och så
som hafwa [illegible] arbete möda och bekymmer
uthi E: Excell: höga ålder och [illegible]
för Stormⁿ: Kongl: Maij:tz och hela fäderneslandetz [illegible]
[illegible] skull, Detta Jagh E: Excell: tienstwilligen förnimma
låter, och will här medh nu och alltidh hafwa E: Excell:
och allt hwad E: Excell: kiärt är, Gudh befallat, till
all [illegible] ödmiukeligen

E: Excell:

Aff [illegible]borgs den
3: Septembr: A:o 1645.

Tienstwilligh [illegible]
[illegible]

Lars Kagg

4.

39

Hans Kongl: Maij:tz Sampt Swe-
riges Rikes Högtbetrodde
Man, Rådh, Marskalk och General
Fältherre, president vthi den
Kongl: Krijgz Rätt sampt Lagman
öfwer Upland Högwälborne
Herr Herr Jacobus De la Gardie
Grefwe till Läckö, Friherre till
Eckholm, Herre till Kollerka, Hap-
sall, Dagöö och Runö, Riddare
Minom gunstige Herre och patron
Dete   tienstwillig

A Stockholm

Kagg

23. Febr. 1646.

Höghuälborne Herre Herr rijkz fälthärre E: Greffuelige Excellentz
ähr och skall min ödhmiuka tiänst beuijsas emädan jag lefuer

E: Exc:tz gifuer jag tiänstueligen tilkiänna att jag hafuer nu ijnö en kortt tidh
hafft de tanckar att tala mädh E: Exc:tz uthij all ödhmiukheet om min pärson
emädan jag nu sädan man skref 1614 hafua fulght krigzuäsenett efter och uthstått
mykett ondt jag hafuer tiänt för en gemen soldatt uthij hollandh och uthij
begijnnelsen i dätt bemelta hälleri tijska kriget och gått igönnan alla grader
som en soldatt mädh ähäran igönnan gå kan allt in till den jag nu oüärdighe
bekläder och kan jag dätt mädh sanningh säigha att jag alltidh hafuer emotstått
de högsta tiänster att emott taga hurlehett jag intett tuiflar E: Exc:tz noghsamt
uetterligett ähr bådhe uthij S: konungens tidh och allt sädan annsett att jag
oüärdighe hafuer där och huar commenderatt 6000 man mera och mindre agatt
så och uthij 8 Armer uarett den andra och 3 uthij generall commando och giortt
min högsta fleitt efter dätt förståndh som gudh mig gifuett hafuer och hafua
en dell af mina förmän uthij tijslandh hafft underliga hufuedh krigzuäsendett
intett förstått dock hafar man gudh att H: K: M:tz tiänster likauäll nogott när mädh
beröm igönnan gått och om jag mig siälff betrott hafuer att föra en armee hoppas
jag att den gode guden migh nådeligen hulpett hafuer mädh ähäran igönnangå
och emädan nu så monga generals pärsoner ähära och än giöras flere huelhett
jag ingen mehsundher sin läsa emädan H: K: M:tz och kronan där igönnan sker en
märkeligh tiänst altså ähr min ödhmiuka+ om jag uthij underdånighett skall
anhålla hos H: K: Maij:tz att mig måtte den nådan uederfaras att en liten underskeedh
måtte uara emällan de monga generals pärsoner och migh emädan alla de
som nu commendera för generaller så och de fältmarskalka som i desse åhr giortha
ähära alla under mitt commände uarett hafua och om den nådan mig af H: K: M:tz
sker skall jag gå dem alla till handha hurdh som H: K: M:tz tiänster angår
och emädhan E: Exc:tz mina ringa tiänster bäst bekiända ähära altså hemstäler
jag däta uthij E: Exc:tz gunstiga och godha behagh där som E: Exc:tz finer dätt
för rådhsamt begärar jag uthij all ödhmiukheet att E: Exc:tz dätt hos H: K: M:tz
uthij underdånighett befodhra igönnan E: Exc:tz egen pärson hälleri någon annan
jag tager gudh till uetnes att jag däta för ingen ärregirigheet skull begärar uthan
jag hafuer den store än som jag uärdigh ähr huelhett jag uäl gudh hafuer
högh orsak att uthij all ödhmiukheet betacka E: Exc:tz såsom mina ringa tiänster
så gunsteligen uptagett hafuer mig där igönnan till ähära och högheet förhulpet
jag hafuer här till dags gärna ärbetatt uthij mitt kall och skall dätt härefter
mädh all fleitt giöra så länge jag lefuer och för siukheet skull uthaf så kan jag
begijnnar nu dageliga att taga af för mina skadeliga skått skull äldren kommer
och som nu ähr 52 åhr förmodhar att hans gudomeligha maijttz uärder mig
och snartt af dänna bedröffueliga och ondha uärden affordhra

+ förhögan

jag hemstäler allt uthi E. Ex:tz gunstiga och goda behagh om dätt mig
nyttigett ähr så förmodhar jag ödhmiukelighet att E. Ex:tz mig i däta tilkommande nyja
åhrett så gunsteligen ähr som E. Ex:tz uthi förledhna nyja åhr war där som
E. Ex:tz mig då af H. K. M:tz uthi underdånighet förskaffa som war mädh
lagmans döme uthi östergötlandh däta och alla andra höga gunstiga
välgärninger jag mig altidh om beflitha skall att bewisa E. Ex:tz och
E. Ex:tz högha hus och närmast all den ähra och tiänstwilighet som jag kan
giöra så länge jag leffwer
den gode och nådefulla gudhen gifwe sin nådh och wälsignelse att jag och wått
hella fädernes landh måtte wara så hos gudh bönhördha att wij mädh
wåra böner måtte finna den nådan hos gudh att hans gudomeliga majestät
wille gifwa E. Ex:tz till nyåhrs gåffwa sin hälsa och sundhet igen H. gudoll.
M:tz till ähra H. K. M:tz och fädernes landhet till hiälp och bistandh samt
E. Ex:tz höga och närwarande hus till frögdh och glädie well för widh
nu och altidh hafwa E. Ex:tz samt E. Ex:tz & närmast uthi gudhs mildha
beskydh och skiärm troligen befalatt hafwa tiänstwilligen

af Fiölskiäste den 23 desembr
åhr 1646

E. Ex:tz tiänstwilliger
emädan jag leffwer

Lars Hogg

Hennes Kongl: May:tz sampt Swerigies Rijkz
Höghbetrodde Man, Rådh, Marsk, General
Fäldtherre och President vthi then Kongl: Krijgz
rätten, sampt Laghman vthi öffuer Upland,
Then Höghwälborne Herre, Her Jacobus de
la Gardie, Greffwe till Läckö, Frijherre till
Ekholmen, Herre till Kalkala, Rydha, Hapsahl,
Dagöö och Runsa, Riddare, Sinom gunstige
Herre, Detta

Tiänstwilligen

Kagg

18. Sept. 1648.

771 Wälborne härre och greffue härr rijckz fälthärre
E. Excellensij ähr och skall min ödhmiuka tiänst
beredd så länge jag lefuer

jag twiflar intett uthan dätt E. Krigz Collegie haffua E. Exc:ts
tiänstelligen förnemma låtha af mina bref huadh som jag
i dänne sommar haffuer hunnatt uthrätta mädh arbetett wedh fästning
för päningar medel skull ähr möstett arbete tillbaka satt
jag haffuer nyo min Credit både i Götheborgh och Calmar
upptagett päningar och prouiant till folckes uppehälle uthij
den förhoppningh att de förrmade päningar skulle inkomma
jag haffuer wäll för 4 weker sedan bekommett rijcz och Cammarrådhs
bref till Bängdt Ribbingh och hwarall skall nyo 7217 dr S mtt män
än nu icke mera där nyo bekommett än 2063 dr S m twiflar om
de rästerande päningar kunda uthgå för allmogens fattigdom
skull som landshöffdinga föregifwa jag kan icke häller
underlåtha uthij all tiänstwillighett E. Exc:ts till att förnemma om
tillståndett i Krigsmans huset emädan dätt behöffuer hiälp om
dätt skall bleifua wedh macht förty man ähr skyldigh nu några
åhr tillbaka en summa om 6008 dr S mtt som jag för en dell
haffuer taget godh före och dätt öffriga S. Claudi delauall den
S. mannen haffuer taget till låns 600 rijcz daller för 10 prosänto
af öfr skillingh till att inköpa prouiants pärsslar på dätt att
H. K. Maytts icke måtte bleifua öffuer lupen mädh klagemåll
af de fattige och förlamade huar igönom S. Claudis änka nu
måtte följa både agte och boo till att betala mädh hos dem
som jag mig godh försatt hafuar plåga mig wäll dageliga
män jag håller dem up mädh godha ordh män kommer mig
något dödelighett an såsom jag alla stunder wänta måtte
emädan jag mädh en swåligh kropp dageliga draga måste
så skulle min hustru dätt samma wänta som S. Claudi hustru
weder farett ähr

Förslagh uppå dät Krijgzmanshusett sedan 1643 In till Anno 1648. Skyldighs äär,

772

	Silfuer Mynt		
Wällb: Frw Maria Ulfschap	286	—	—
Platzschrifuaren Benckt Olofsson för giordt förstrackningh och boiortwnas förtienst	430	—	—
Prädicanten H:r Jöns Fallerius	160	—	—
Schrifuaren Hubertt Warnick	200	—	—
Bardberaren M:r Cristiern Oldenknecht	748	10	16.
M:r Claas Byggmästar	100	—	—
	20	—	—
Rinnsten Koll[illegible]	10	—	—
Klaffaren Johan Bure	84	—	—
Hindrick i Hallmstadh	202	—	—
Benckt Laarsson i Norrköping	180	—	—
Mathias Törckell i Norrköping	20	—	—
Hospitall Stuban	56	—	—
Tull och Accijs	36	—	—
För Stadtzbosskap	80	—	—
En gammall Solldat i Öland medh de 2 tyssklar	8	—	—
En glaassmestare för arbetet			
	2620	10	16.
Nw Anno 1648. Will behöfwas till persedlars Inkiöpande och betientas afflönande som opbörden feller tillräcklig blan	1516	—	—
Noch 430 tunnor Spannmåll a 6 m k.m:t	1032	—	—
	5168	10	16 —
Äru Restar uppå dhen 300 t:r Spannmåll som Anno 1647 förstrecktes äro – a 7 m k.m:t	840		
	6008	10	16.

altså ähr min tiänstvelig bön till E. Excz att E. Excz mig
icke velle till onda uptaga att jag E. Excz de eländige krigsmäns
tilstånd uthi all ödmiukhet förmäla låther jag hafver nu
i tu åhr förstreckt 300 tunnor spannemål hvartt åhr E. Excz till tiänst
och dem fattiga till hiälp män ingen betalningh fått för än ett åhr
där efter nu ähr ett åhr och 2 månar sedan jag förstreckte dem 300 tr
och ingen betalningh fått jag hafver väll för 14 dagar sedan fått
dätt Kr. Krigzkollegies bref att jag skulle få min betalningh af
lanshöfdingen hr Jacob Skiött af Krigzkollegie statt män han hafver
högre innsningh af den Kr. Kamarkollegie än landett drager
och om jag än finge samma pänningar hade jag betänkande att
dem emott taga emädan de gode härrar och män som dageliga
tiänna i kollegie hafva några åhrs löner till rest och nu i åhr så
litett häller intett och emädan jag för min persson ingen medel
vett däta åhr till dess rest betalningh och inbröy till de fatige uthan
man nödiges att gripa till kapitallett af krigsmans huset infaryt
altså hemställer jag E. Excz däta allt uthi all tiänstvelighet
att jag för min persson icke måtte komma uthi någon vidlöfftighet
uppå min kredit och att man kan behålla dätt folk i tiänst som
där dageliga tiänst giöra som älgist dageliga begära deras affsked
jag måtte väll befara att krigsmans huset faller intett gö migh
allena uthan dätt Kr. Krigzkollegie jag hafver väll giort några
gånger en tiänstvelig påminnelse män de gode härrar svara att de
ingen annor medel vetha än att kapitallett måtte något angripas
tvifla intett uthan de gode härrar hafva E. Excz sådant med välviligh
och tiänstvelighet ~~[illegible]~~ vetha låthet

däta jag E. Excz uthi all ödmiukhet förmäla låther och vell
här medh nu och altidh hafva E. Excz samt E. Excz höga och K.
värnatt uthi gudz mildrika beskydh och beskärm tiänstveligen
befalatt hafva

af Siöstorp den 18 Septemb.
åhr 1648

E. Excellensij

tiänstvelige so länge
jag lefver

Lars Kagg

Prod: d. 21 Sept. 648.

B.

Hennes Kongl: Maij:tz Sampt Sweriges
Rijkes Trogetrodde Man, Rådh
Marsk General Fälltherre Pra=
sident vthi den Kongl: Krigzrätt
Hö och Lagman öfwer Uplandh,
Dhen Högwälborne Herre Greff:
Jacobus De la Gardie Grefwe
till Läckö Friherre till Eckholm
Herre till Kollerska Kydda Hapsal
Dagöö och Runsö Riddare Min
Gunstige Herre dedra

Stockholm

Einschliessig

Kagg

774

Nådigste och Wellborne Herre Her Rijkz Drotset. Edess Excell:tie skall min ödmiukeste tienstwilligheet alltijd bewijsas, emedan iagh lefwer.

Nådige Herre H. Excell:tie frågar iagh tienstwilligt att förnimma migh för detta Edhers Excell:tie tillskrifwit medh Hennes Kongl. May:tz breff och öfwergifne puncter, aviserat, Therhoos lather iagh Edess Excell:tie förstendigast Ore in parato hoos landzhöfdingerne i Westergiötlandt hafwa sedan i wåras skall Krijgz Collegij penningar, och Landzhöfdingerne beswära sigh ingen wela taga them emot, therföre wore the medh Artolleriet tarffwas, them att belöna som 9 eller 10 månatz löningz restera, Tedh iagh dock ther att tagit 8000 D. Kmt. officianterne medh befästningerne att belöna.
Och alldenstund Wastena Krijgzmanshuus reparation fordrar penningar, Ther iagh må taga att Jönköpings Slottz underhåldz penningar 600 D. Kmt. emedan sedan som Krijgzmanshuset tilldörer, och i Norrköping ähr nu i the wäril belagen, icke kan förybyrat warda, eller 5 D. tunnan, och weet man inthet huru man här medh procedera skall, emedan ock för thenne står en Landz öfwersijnes på Herden, och synes importera ett öfwrigt ähr. Dagh ... och åtskillige ... Edess E. Excell:tie om Watstena Krijgzmans boock anhållit, efter som åtzskillige Landz personer hafwa begärat sigh wella förlägga, hwar efter sin förmögenheet willkor till Wastena Krijgzmanshuus Succurs, ther igenom migh öfwerförende blifwit. Förmoder man ...hålla ähr en ansenligh Stoor beloppande ock warder

Jagh nu som tillförende wille Edres Excell:tie på
minder betrua om Ingenieuren Johann Andersson
hwilken ähr mycket omistandes för wid befästningen
at een annor /: hwilken E. Excell:tie best behöfs :/
mätte widare hijtlandts försendas och Alfwarnijdhs
Stadz i egen syn taga. All effter som Småländz
* som nu tillhörest ähr. Nyborgh nu alltheen öfwerwest ähr. och öfwerest Leute
nampten har ingen respect, medh sigh. så ähr be
fruchtandes at Regementet skulle gå under och bli
da ruin. Huru man der medh disponera skal
hemställer man i E. Excell:tie gunstige behagh.
Och förwäntar der på E. Excell:tie gunstige
resolution. Befallandes Edres Excell:tie Gudz
Ewigh Hule recommend. tienstwillige. förblifwandes
E. Excell:tie

Tienstwillige

alltijdh

Lars Kagg

22

Hennes Kongl. May:tz, så och Swe-
riges Rijkes Rådzmann, Rijks Marsk och
General Fältherre. President i Krigs Ko-
llegio, Krigsrätten; sampt Lagmann i Uppland
Then Ädle och Wälborne Herre. H:r
Jacob. De La Gardie. Greffwe till
Leckö, Frijherre till Eckholmen,
Herre till Hapsal, Lydöö. Kolacks,
Ryda och Runsa. Riddare min gun-
stige Herre och befordrare.

à Stockholm [illegible]

Post scriptum

Dess Hans Högh. Excell:tie gunstige till migh befal-
dningh in aresto sättia Lübeks förtwerster ß. B. Sa
lomon Adam gör iag nedre belegna. till öffwer flödz
wille iagh migh hoss E. Excell:tie förspråkat hafwa om
beskap des ledz som nu Rumma in presentj wara all
Tillgång icke mykke förfölias. des soldatorne som hafwa
i fior eller sin ähr miss sine Lönningar at bekomma
des ther medh till freedz ställa. en part ähr förlamnade,
nyligen framkommne des swåra wore kurfrun sine Deputa
tier i så länglig tydz undanstuckent. Hwar mann ther
ithinnan procedera skall begiärer iag kiärstwillig
at förnimma.

N:o 2. 777 161

Höga wälborne Grefwe
Herr Rijkz Marsk,

H:s Excell: ähr nog förundstådde, medh hwar min tienstwillige
skrifwelse at uppwarta, och tienstwilligen tillkänna gifwa,
huru sijsten nu för någon kort tijdh sedan ähr af Wälborne frú
Anna Schwerinberg anmodade på hennes wägnar, H:s Excel:
at ersökia, och om den gunst begära H:s och hennes emellan, medh
[illegible] och hennes gårdz hwinder, nu en kort tijdh [illegible]
at afskaffa; Och ehuruwäl hon intet twiflar det hennes Act
från [illegible] af H. K. M:t min allernådigste drotning och Rijkzens
Rådz till en Revision blifwit uptagen, tyckes likwäl nyttigast
at undfly, mißförstånd och oeenigheter at undwijka och förtygå.
Hafwer hon fullkombligen sig förklarat, at där H:s Excell:
behagade at gifwa hennes sitt godz wederlag af sina godz i Sw[illegible],
eller Lifland, som kunde ähr; Aller och Rijga [illegible]
[illegible] af Cronan [illegible], som med kunde aequipareras
kunna, och hennes dem till wederlag emot kunde undergå, ähr
hon icke obenägen H:s Excell: hennes sin gårdh kunder
medh der under liggiande godz at uplåta. Och blifwer hon af ost
begärande, det H. Excell: nu hennes hennes Meening förordna
[illegible], Alltså hafwer nu [illegible] min skyldighet wara, H. Excel:
det på behörigt sätt, förmedelst denna min skrifwelse at wijsa,
och hemställande H. Excell: godha behag huru hwimmer at dispo-
nera och försöka, som H. Excell: det gunstigast finner,
på det alt undwijk mißförstånd H:s Excell: och hennes emellan

mz klokhet, tijdhördet och rättigen slutet, och i stellet igen
all godh rolighett och försäkringhet erhållet, sedant och
främiat, hwilket alla E: Excell: anwällighet icke
hafwer ähnat försälla; Medh önskan, at den wälsignelse gudh
Stille gifwa sin hälga anwijsning till E: Excell: för-
hafwande, at det effter E: Excell: höga åstundan, och alle
Rättsinnige Swänske Patrioters hiärtelige önskan och
längtan, måtte winna en önskelig Progress, H. K. M:t
och fäderneslandet till tienst och bästa, E: Excell:
sampt E: Excell: högtärade kära Fränder och wänner,
hwar lijka befordringar, till heder, tröst och glädie.
Befahle E: Excell: här medh altijdh i gudz gudomelige
beskydd, till önskelig wälgång, hugkastigh helse, och langwarig
lijfz sundhet tienstwänligen. Datum Stockholm den 29:
Augusti åhr 1646:

E: Excell:s

tienstwillige

Lars Fagg

Seved Bååt

Denner Kongl: May:tz och Swerriges Riker
Högbetrodde Man, Rijkz Marsk, General
Feltherre, den Konungliga Krigz Râtz Presi-
dent och Lagman vthöfwer Vplandh,
Den Högwälborne Herre Her Jacob
DelaGardie, Grefwe till Lecköö, Frij-
herre till Ekholmen, Herre till Kalken-
haysel, Angdöri, Kyda och Runsten
Riddare, Detta tiänstligen
/S

Knorring

Erleüchter, Hoch Wolgebohrner Herr Graff
vndt Feldtherr, Genediger Herr.

E. Excel. Gn: sein meine willige vndt getrewe dienste,
eüsersten Vermügen nach, ieder Zeitt Zuuohr, vndt thue
E. Excel: Gn: für dero mir Zu gefertigtes genedigs schreiben,
(inn welchem E. Excel. Gn: Zu meiner wenigkeitt
tragende hohe affection gein beständig erhalten wollen)
demüthig bedancken, vndt lebe der gutten Hoffnung, wie
Ich auch darumb gantz vnterthenig bitte, das E. Excel. Gn.
an Ihren alten knecht vndt diener noch ferner gedencken
vndt denselben in Ihr Hohe gunst vndt Faveur recom-
mendirt halten werden. Anlangendt den begehrten
gelde, habe ich mich in deßen, vf ersten des Secretarij Bri-
ues ankunfft, willig resoluirt, vndt nun dato,
E. Excel. Gn. vnlengstig 4000 Reichs thal. in specie ge-
schickt, welche gerne mit mehrern beygestanden haben,
wan Ich solches Zu wege hette bringen können, jedoch,
den meine Wolfarth so lieb vndt werth mir nimmer
sein soll, das E. Excel. Gn. Ich damitt nicht gerne
dienen vndt beystehen wolte. vndt obligiret mich dazu
die hohe befreündtnuß vndt genade, so E. Excel. Gn.
(:dessen ich billich mitt ruhm gedencke) mir Zum offtern
erwiesen, vndt das dieselben ein Authoer meines
glückes gewesen, vndt allewege alß ein vater für
mich gesorgett, auch die wenigen Güter, so die Höchst-
seligste vndt Itzige Königl. Mtt. mir genedigst ver-
ehret, verschaffen vndt besteüten helffen, wie dan
Ich billich für meine [illegible] danck behalten Zu achten [illegible],

Wan Ich nicht daß hätte, so mir remediert werden können,
bekommen sollte, vndt darumb sollen E. Exl. Ex. [illegible]
Zeit der mehreren getreuen knecht vndt diener, der
auch sein blut für dieselben zu stürtzen keine scheu
tregt, finden vndt ein werck verspüren, vndt weill
Ehrlichen herrn Ich nicht gerne vnter die Zahl dehren wolte
gerechnet werden, die den Ersten zu Ehren erworben vndt
nun derselben dienste meiden, sondern gewisset vndt
willig bin, so lange meine krefte wehren, mich gebrau-
chen zu lassen, alß bitte E. Exl. Ex. Ich vnterthenigst
fleißig, sie geruhen dießfalß in gnaden an mich zu ge-
dencken, vndt so einer mir dienliche Charge offen sein oder
ledig werden möchte, mich dazu für andern zu befördern,

So will auch E. Exl. Ex. Ich vnterthenig gebeten ha-
ben, in der sachen zwischen mir vndt dem obristen Otto von
Scheill zu [illegible], darinnen an Ihr. K. Mt. der
herr Gubernator bey Niclas [illegible] geschrieben, meine
Hohe patron vndt befördern zu sein, dan mir für Gott
vndt der welt von dem Man zu viell geschehen. Den
~~vndt~~ Ich auch von daß landtgerichts vhrtheill an Ihr. K. Mt.
mich vnterthenigst beruffen. Der Scheill hatt meinen
pauren seine [illegible] gebrochen, ist in gesinde gefallen, vndt
alda vnter schrecklich Man vndt weibeß persohnen mit
schlagen, [illegible] durch [illegible] also auch selbst mit
eigener handt, braun vndt blau zu schlagen, vndt als
Ihn wegen deß gewaldt citiert, vndt beschehen, da ist es
fürß erkant vndt ich in straffe 100 Rd. condemniert
worden.

Soll auch vber daß den pauren der schon entwichen mit
Ruthen streichen lassen. Welcher doch [illegible] nachdem einfall
die Hoffe verlassen vndt flüchtig geblieben, Muß also zu
dem spott den schaden haben, vndt so Ich von Meiner Hohen
Obrigkeit vor deß Hochmüttigen vnfug vndt den feindlichen gewalt
nicht recht schutz vndt Hülffe solte erlangen, Müste
ich gewertig sein # meinen Hof stürmen vndt alsso mich
mit meinen pauren verjagen machen würde, wie auch deß
Seinige gesinde itzo wüste stehet welcher vor 4 tage mit
einer alhie zur arbeit gegangen, Es ist Mir zwar [illegible]
die erkante 100 Rth. nicht zu thun, allein der schimpf
vndt daß ich vnschuldig leiden muß, schmertzet mich am
meisten, vndt so dieses nach deß vnfugs willen bleiben
solte würde ein Iedere hernach an mir vndt meinen bauer
leutten sich reiben wollen. Da doch der leichtlich ein vn-
glück, weill solch gewaldt keiner nicht zu ertragen,
vndt stehen könte, Dero wegen bitte E. Exl. Ex. ich
vnterthenig, die gnedige befürderung zu thun, daß dem
herrn Gubernatorn furderlichst ein schreiben möge
geantwortet, Ich aber vnter dessen für deß gewaltsamen
vndt vnpermeßlichen Molestation gesichert werden.
Befehle E. Exl. Ex. hiemit Gottes gnedigem schutz
vndt Ergebe mich deroselben gnedigen vndt beharrlichen Affec-
tion vnterthenigst, alß

das man [illegible] licht auf

E. Exl. Gräfl. Ex.

getreuwer diener

Hinrich [illegible]

Reval d. 11 July 1638

781

Post Scriptum

Gnädiger Herr, H. Kol. Ber. Habe Ich noch dieses anfügen müssen dass, ungeachtet dessen dass Ich an Ihro F. Mt: appellirende mich beruffen, undt in dero gnädigst Schutz mit Hauss undt Hoff mich ergeben, Wie Ihm der Straffe halber zu kommen durch den Hochgerichten zu geschlagen sein, undt hatt es nunmehr das ansehen, dass unsere Landtrechte keiner obrigkeit unter sich wissen wollen, weillen sie das nicht achten, dass der beschwerte seine noth seiner hohen Obrigkeit vor zu bringen sich bewahret, undt biss dahin umb dilation flehet undt bitet, wie itzo mit mir verfahren wirt, Bitte alsso noch undt abermahlen unterthenig, dass von Ihro F. Mt: mir eine Citation an obere Stüll gnädigst ertheilet werden möge, dan ich gedenke die sache mit ihm im Reich auss zu führen, hoffe auch alsso dan auss unseren eigenen Landtrechten dass zu beweisen, dass man wohl macht hat sich von diss Landtgericht an die hohe obrigkeit zu beruffen, unter dessen würde auch ein schreiben an den Herren Lübeckern Herren für mir hoch nötig sein, dieses inhalts, dass J. F. Mt: mich undt die Meinigen wie auch Hauss undt Hof in dero Schutz genommen undt keiness weges noch haben wollen dass vor ausführunge der sachen im Reich ich einiger Massen von dem gerichte alhir mollestiert werden soll, verbleibe Ihr williglich Datum ut in literis.

H. Kol. Ber.

Peter Ehringer

Hinrich Ehringer

Dem Erlauchten Hoch Wolgebohr=
nen Herrn, Herrn Jacobo de la Gardie
Graffen zu Leckö, Freyherrn auff
Eckholm, Herrn auff Habsell, Dagerö,
Kolck, Ryde, Runsö und Jacowaldt,
Ihr Königl. Mayt: und dero Reichs
Schwed:, Rhatt, Marsch: und Generall
Feltherrn, Meinem gnädigen Herrn

Unterthänigst

[illegible] Vielgünstiger Freundlicher Dienst und [illegible] Lieber Christlicher Freundt
[illegible] Meine Unterdienstige und stettes [illegible] willige Dienst [illegible]
[illegible]

Lieber Christlicher Freundt dem 8 [illegible]ber [illegible] datirtes schreiben ist
mir woll geworden daher [illegible] vernhemen daß E. L. L. den [illegible] Con-
tract mit dem Herrn [illegible] [illegible] [illegible] Wrangel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] und daß [illegible]
[illegible] mir [illegible] [illegible] sein, [illegible] [illegible] mit Meinen [illegible] die ich daher
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] E. L. L. [illegible] [illegible]
[illegible] General [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] haben daß der
von mir hett, und daß ich mit Ihme [illegible] [illegible] [illegible] die helffte [illegible]
[illegible], und wan die 3000 thaler [illegible] [illegible] [illegible] sein, so [illegible] ich
[illegible] helffte [illegible] 10000 thaler [illegible] daß [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sein, daher [illegible] ich E. L. L. die Interessen und [illegible]
3000 thaler [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] E. L. L. [illegible] [illegible]
[illegible] der 3000 thaler [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] E. L. L. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] der Herr General [illegible] [illegible] [illegible] den Contract [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] den Contract [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] E. L. L.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Möglich ist, so [illegible] E. L. L. [illegible] [illegible] und [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], so [illegible] [illegible] die [illegible] und [illegible] [illegible] der
[illegible] [illegible] [illegible] damitt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
E. L. L. [illegible] [illegible] [illegible] und [illegible] [illegible] [illegible] der [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] und [illegible] [illegible] wir. Ich [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] E. L. L. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] E. L. L. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] den 17 [illegible]ber

Ao 649

Lieber Christlicher Freundt

Dienstwilliger

Jacob [illegible]

Dem erleuchten hoch wolgebornen
Herren Herren Jacobo de la Gardy
Graffen zu Leckö, freyherren zu Eckholm
Erbh. zu Hapsall, Dagden, Kolcka, Kidda
und Wedsa, Rittern der Königlichen Mayst.
und Reichs Schweden Reichs Marschalk
und Generall Veltherr, President
des Königlichen Kriegs Rathes
Gubernator und Rittern in Liefland, Meinem
Gnädigen Graffen und Herren

K050
4 Mai 1646

Erleuchter Hochgebohrner Graff,
Königl. Maÿtt. undt Reichs Schweden Rath, Feldmarsch undt Rit=
ter, gnädiger Graff undt Herr,

Ew. Hochgräfl. Excell. kan Ich arme hochbetrübte Wittwe
unterthänig undt wehmütig zue berichten nicht umbhin,
welcher gestalt mein sehl. Ehewirth Heinrich Rosen Ao
1636 auff seiner Reise nach Stockholm, in einem erlit=
tenen Schiffbruch eine grosse partey Mehl, undt also den
meisten theill seiner Zeitlichen Wolfahrt verlohren, Nur
das Er sein leben kümmerlig erhalten, undt eine Kiste,
darinnen Er seine Kleider, etzliche Tabellen undt andere
sachen, nebenst einem Ihrer Hochgeb. Gn. Herrn Philip Schei=
ding, damahligen Gouverneurs gehörigen vergülten Pocal
gehabt, an E. Hochgräfl. Excell: Landt undt Strandt Dagden
angetrieben, welche sambt dem gut folgendts Burgers
Jetzs undt dessen Frawe von den Bawren an sich gebracht, undt
in Ihren nutzen verwendet, außer daß sie den Pocal, wie
dem Herrn Revisorn David Reimers bekant, außantwor=
ten müßen, Wie nun mein sehl. Ehewirth solches erfahren, undt
gedachten Jetzhen Hausfrawe darumb in güte besprochen, hat
sie Ihme davon gar nichts zue wissen gewust, dahero Ihr
mit allerhandt Schwerwichtigen worten undt drawungen ab=
gewiesen, haben auch weder mein sehl. Ehewirth noch Ich bey E.
Hochgräfl. Excell: Stadthaltern uff Hapsaal Herrn Maior Mor=
ring biß dato uber alles fleissige anhalten keine Rechtshül=
fe erlangen mügen,

Wann aber hiesige Landes Recesse außdrücklich vermügen,
daß gestrandete güter gegen ein ziemblich Berggelt auß=
geantwortet werden sollen,

Alß ist an E. Hochgräfl. Excell: mein undt meiner armen
waisen umb Gottes undt der gerechtigkeit willen, unter=
thäniges undt flehliges bitten, dieselbe geruhen, alß ein
weltberühmter Justitiarius in gnaden zue verordnen,
daß besagter Jetzs nicht nur solches mein gestrandetes

784

Wier Untersch. benandte Uhrkunden hiemit, das den 12 Aprilis Ao 1642 Her Hanss Dirckssen Amptman, nahmens Jürgen Krass, im Hoffe allen Ruel zu früher tages Zeit außgesaget, dass die Fraw Tetzke auff Lagden eine Kiste von ihrem Bawren mit nahmen Licka Ulofsen des alten Teelsteckers sohn Marten so er aus der See gebracht empfangen, Da nun die Kiste eroffnet worden, ist darin befunden ein silbernen Pocal, Zobeln, Spitzen, eine newe schwartze Mantel, Ein newes Rotes futterhemb, ein silbern Laffel mit einem gelencke, Hembde, Tablacken, tisch: undt schnuptucher, Der Pocal soll wie Er vernommen, dem H. Gouverneure zu gehöret haben, die Zobeln undt Mantel sind durch Andreas Krull H. Taubes Amptman, undt Crihen, Hinrich Jegers schwiegersohn verarbeitet worden, die Spitzen hat die Tetzke und die verbrunnenen hembde undt schnuptucher setzen lassen, welche hernacher ihrer Tochter Brautigamb sind verehret worden, die schwartze mantel hat sie zu ihrer Tochter Brautkleit vermachen lassen, Tetzke selber hat das futterhemb getragen, der silbern Laffel ist von seinem Jungen mit dem Nahmen Jüggen Simon genant, bey ihme gesehen worden, von dieser Kiste wan dieselbe hat zugehoret hat man auch gewust, bis dz auff Revel H. Hinrich Koffer nacher Lagden gekommen, undt umb obbemeldte sachen bei der Tetzken sich erkundiget, die ihr dann aber auff lesterhaftig uberfallen, ihn für einen Kisten Verschender undt Stolfinder gescholten, auch gesagt, wan ihr Man zu stelle wehre, wolte sie ihn den H. Koffer mit prugeln auss dem hoffe schlagen lassen, Das nun diese frey willige aussage sich in der wahrheit also verhalte, will obbemelter Amptman Jürgen Krass mit einem Corperlichen eyde wan es begehret wirdt bekrefftigen, undt wir haben eigenhendig unterschrieben,

Loco, Anno et die ut supra

Ludwig Wagener
Pastor zu Purgell

hat an sich gezogen, auch gebürende erstattung thun müsse,

Und thue E. Hochgräfl. Excell: bin ich nebenst meinen Unmündigen Vaterlosen Waisen in solches und meinen hertzlichen seufftzen zue Gott für dero glückliches hoch ergehen zue verdienen stets geflissen,

Reval den 4 Maij 1646.

E. Hochgräfl. Excell.

Zu Ehren demüthige Vorbitterin

Des Heinrich Korsten nachgelassene Wittwe [illegible] sambt ihren Unmündigen [illegible]

5 Dem Erlauchten, Hochgebohrnen Graffen undt
Herrn, Herrn Jacobo de la Gardie, Graffen zue Läckö,
Freyherrn zue Eckholmen, Herrn zue Hapsaal, Hagnäs,
Kolcko, Röla undt Runsö, Rittern, Königl. Mayt.
undt Reichs Schwedischen Rath, Marsch, Ober Landt Rich-
tern in Uplandt undt General Feldherrn, wie auch
Praesidenten desß Königl. Kriegsrahts, Meinem
gnädigen Graffen undt Herrn Unterthenig.

Kotowicz, Jan
1610

[illegible] Grossmechtiger Gnediger
[illegible] Herr [illegible]

Nach [illegible] unser gantzwillig dienst offerirung wir
[illegible] underthenig [illegible], Wir were
[illegible] von dem abgeschickten welchem E. G.
mit [illegible] Ko. M. soweit als [illegible] Gnaden
[illegible] Ko. M. widersacher oder statt
haben [illegible] haben, dargestellt dass [illegible]
[illegible] mit [illegible] ander als freundt gemeinschafft und
[illegible] wollen, [illegible] dass sich den veindt
[illegible] sich nicht zu [illegible] mehr haben
dass wir so viel blutt under [illegible], wie so viel
Mahl [illegible] ist vergossen worden, also wollen wir
[illegible] von dem selbigen der Ko. Mai. kriegsvolck
[illegible] der E. G. dem [illegible] Gesirwski liggen, und
[illegible] auf [illegible] verstanden, dass E. G. nicht
[illegible] dem [illegible] Kasziewski [illegible] gutte freundtschafft
[illegible] eingelassen haben, sondern auch dess
willens und vorhabens sindt, Mit ein andere [illegible]
[illegible] und unserer veindt [illegible] einen Mahl [illegible]
dem selbigen widderstandt zu thun, die weile wir
dan alhie der Ko. Mai. grentze liggen und von [illegible]
veindt [illegible], welcher sich der Ko. Mai.
[illegible] underhabende lender zu selben [illegible], [illegible]
[illegible] und wir uns von keinem veindt wissen
Dorthen wir [illegible] war nitt vernommen dass
der veindt auf E. G. grentzen ist ankommen
und schon [illegible], dan so auch E. G. wir [illegible]
von unseren mitgesellen und kriegsvolck zu [illegible]
[illegible] dem veinde selbsten widderstandt zu thun

Gleichsfalls wir auch [illegible] E. G. ~~[illegible]~~ willig zu [illegible]
und E. 20 Man [illegible] [illegible] [illegible]
under [illegible] haben [illegible] willig E. G. [illegible]
dem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
600 Man [illegible] [illegible] [illegible] auf [illegible]
der [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
darauf haben wir [illegible] [illegible] zu E. G. [illegible]
Entsetzung dem [illegible] [illegible] E. G. mit schreiben
ahn E. G. dem herrn [illegible] [illegible] der [illegible]
2 [illegible] [illegible] mit [illegible] [illegible] und [illegible] mitgeh
gesellschafft [illegible] Nemblich 10 [illegible] [illegible] dieselbigen
unser schreiben | E. G. über antwortten sollen [illegible] [illegible] E. G. [illegible]
ob uns dieselbigen [illegible] [illegible] [illegible]
zu thun [illegible] habe [illegible] [illegible] E. G. [illegible]
zu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
und uns auch [illegible] E. M. [illegible] [illegible]
und herren [illegible] sein mochte [illegible]
[illegible] [illegible] haben dass E. [illegible]
grossen und machtigen ahnhall [illegible] [illegible]
sein soll, und wir [illegible] zu E. M. ahn
zu thun haben, so sindt wir willig [illegible]
leben und bej E. G. [illegible] [illegible]
demselbigen zu ergeben | [illegible] einen Man ~~[illegible]~~ zu stellen: und bitten
wollen uns gnedigst durch unser [illegible]
wissen lassen ob E. G. [illegible] [illegible] hatt
hiemit wollen wir uns [illegible] ihr E.
E. G. | [illegible] haben, bitten auch underthenig
wollen unsere Gnedige und [illegible] [illegible]
bleiben Dat. von [illegible] auf [illegible]
[illegible] 1617

E. Grossmechtig E. G.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Dem Erleuchten Grossmechtigen
Herren Herren Feldherren Pontuson
Unserem Gnedigen Herren Zu selbst
J. Gnaden Handen

[illegible]

Kotowicz, Joan
1613

Jaśnie Wielmożny Miłościwy Panie
Hetmanie Panie Łaskawie

Zaliecziwszy zalo Naypowolnieysze służby nie, tylko Waszey
Panskiey Mści Swoi Miłościwe Pana pilnie oddaiemy. Y
Jakosmy usłyszeli od posłanego Waszmości, którego Wasza Pan-
ska Mść przysław z pisaniem swoim, do Jego Kro Mści, y do
Jegomści pana Gąsiewskiego Namiestnika Jego Kro Mści, Abysmy
my między sobą tak iawie z łagodnie mieszkali, Aby [illegible] nieprzy-
iaciel z tego nie ciesszył, zesmy między sobą przeszliwania [illegible]
wielie uczynili, Tedy Myłosierdzie będąc przy namiestniku
Jego Kro Mści przy Jego Mści Pa Gąsiewskim, usłyszawszy o
przyjeździe Waszmości, że się [illegible] Jego Kro Mści y [illegible] Jego Kro Mści
[illegible] obiecał przeciwko Nieprzyiacielowi odpor dawać
Tedy my będące Nagranicy Jego Kro Mści y nie słysząc Prze-
ciwko Jego Kro Mści żadne Nieprzyiaciela ktoryby miał
Nastempować Nagranice Jego Kro Mści, Pana Naszego Miło-
ściwego, Usłyszawszy że Krol Pan Nasz z [illegible] bojem przeci-
wko nieprzyiaciela z wielką potęgą [illegible], A my [illegible]
[illegible] Nieprzyiaciela przeciwko Jego Kro Mści pobliżu
kraiu nie słysząc, Usłyszelismy że tu nieprzyiaciel Na-
stempuie Nagranice Waszey Panskiey Mści y słysząc że Wasza
Panska Mść towarzystwo Nasze do siebie zaciągnął aby
Waszey Panskiey Mści byli pomocni przeciwko nieprzyiacie-
lowi odpor dawać, tak też y my iako będące słudzy

y kochani JKo Krol Mći Pana swego Miłego prośli, żeby
napomoc do waszmości, ktorzyśćie nas iuż wszyscy ~~[illegible]~~
[illegible], abyśmo temu nieprzyiacielowi ktory nastempuie na Państwa
Wasze Panscy Mći odpor dali, aby nieprzyiaciel pociechy
nie odniosł, tedy my teraz posłamy do w Pańskich swych po
słańcow, Nayprzod tego Trochyma ktory od wszech pisania do
JKo Mći Pana Gonsiewskiego Namiestnika JKo Krol Mći przy
niosł, drugiego Getmana Procyka, Getmana Iwana, y inszego
towarzystwa ktorzyś iest człowieka [illegible], ktory w [illegible]
pisaniu od nas powiedźi, ieśli wasza [illegible] nas będźie
potrzebowac, żebyśmo byli waszmości przeciwko nieprzyiacielowi pomocni, abyśmo
temu nieprzyiacielowi odpor dali, aby JKo [illegible]
[illegible] wszędy tak też yż nasze przysługi do [illegible]
y JKo Krol Mći Pana naszego Miłego gotowi śmy [illegible]
wszy Mći z dobrym z sczęśliwem [illegible] od nas przy
[illegible], tedy śmo my gotowi z waszmościami [illegible] przeciwko
nieprzyiacielowi odpor dawac, [illegible] [illegible]
[illegible] nam [illegible] [illegible] [illegible] posłańcow naszych, yeśli
my [illegible] potrzebni będźiemi [illegible], [illegible] waszmość
odnieymie, Ale teraz droga wielka, [illegible] [illegible]
także Wasze Pańskie Mći swemi [illegible] Pan[illegible]
ie my [illegible] [illegible] prośimi, abyśmo ~~[illegible]~~ nie byli [illegible]
Dan z [illegible], wesrodę, 7 Iunie 1611

[illegible] wierni [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~ JKo Krol Mći [illegible]
[illegible] [illegible]

ontfangen den
12 Januarij A° 1615
van Johan [illegible]

[illegible] de 600
[illegible]
[illegible]
[illegible]